Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 43 (20. 310) • 1989 йил 21 февраль, сешанба • Баҳоси 3 тийин.

М. С. ГОРБАЧЕВ КИЕВГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. С. Горбачев 20 февраль куни Москвадан Киевга жўнаб кетди.

Борисполь аэропортида М. С. Горбачевни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси В. С. Шевченко, республика Министрлар Советининг Раиси В. А. Масол, бошқа расмий кишилар кутиб олишди.

(ТАСС).

ШАҲАР ВА РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

20 февраль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида шаҳар ва район партия комитетлари биринчи секретарларининг уч кунлик семинари бошланди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов семинар иштирокчилари ҳузурида «Партиявий раҳбарликнинг сиёсий методларини эгаллаб олиш, партия ички турмуши ва жамоат турмушини демократиялаш — қайта қуришнинг бош талаби» мавзуида доклад қилди.

КПСС Марказий Комитети партия қурилиши ва кадрлар билан ишлаш бўлимининг сектор мудири Н. В. Багров «Ташкилий-партиявий иш ва кадрлар билан ишлашни қайта қуришга оид баъзи масалалар» мавзусида доклад қилди.

Семинар ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва Бюро аъзолигига кандидатлар, областлар партия комитетларининг биринчи секретарлари иштирок этмоқдалар.

Иш тажрибалари ўртоқлашилди

Ўзбекистон ССР Табиатни муҳофаза қилиш давлат комитети Тошкентда ўтказган республика семинарида лекциялар ҳам бўлди, дастлабки иш тажрибалари ҳам ўртоқлашилди.

Ҳозир мазкур органнинг маҳаллий бўғинларини ташкил этиш жараёни ниҳоясига етмоқда — мутахассислар катта группаси улар фаолиятига жалб этилган. Семинар уларни янги экология программалари, табиатни муҳофаза қилиш ҳамда табиатдан фойдаланиш соҳасидаги фан ва техника ютуқлари билан таништирди. Масалан, чиқитсиз ва камчиқитли технологияларни, сув таъминоти ёпиқ системаларини ишлаб чиқаришга жорий этишнинг конкрет йўллари, атмосфера ҳавоси, сув ҳавзалари, тупроқ софлигини сақлаб қолиш принциплари кўриб чиқилди.

Семинар қатнашчилари экология нормаларини назорат қилишнинг самарали методлари, уларга риоя этишнинг ҳуқуқий жиҳатлари билан ҳам танишиб чиқдилар. Экология билимлари ҳамда табиатни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш соҳасидаги фан-техника тараққиёти ютуқлари пропагандасига эътибор қаратилди. (ЎзТАГ).

• 26—март СССР халқ депутатлари сайлови куни

ҚАЙТА ҚУРИШДА КУЧ-ҒАЙРАТНИ БИРЛАШТИРАЙЛИК

В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетида Бутуниттифоқ «Билим» жамиятидан СССР халқ депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Идеология бўлимининг мудири А. С. Капто билан сайловчилар учрашуви бўлди.

Номзоднинг ишончли вакили Ж. Т. Тошченко ҳозир бўлган кишиларни унинг таржимаи ҳоли билан таништирди.

А. С. Капто ўзининг сайловолди программасини баён этиб, қайта қуриш бизнинг турмушимизга кўпгина ҳодисаларни киритдики, улар ҳақида биз: биринчи марта шундай бўляпти, деб айтяпмиз, деди. Мана, халқ депутатларини ҳам илк бор фақат территориал ва миллий территориал округлар бўйичагина эмас, балки жамоат ташкилотларидан ҳам сайламоқдалар. Номзодларнинг сайловчилар билан «кўп томонлама» учрашувлари, улар программаларининг рақобат қилиши, сайловолди кураши — ҳозирги сайлов кампанияси ўзига хос эканлигининг яққол далилидир.

Менинг режаларим КПСС Марказий Комитетининг «Партияга, совет халқига» Мурожаатномасида баён этилган партиянинг сайлов программасидан ажралмасдир, деди СССР халқ депутатлигига номзод. Куч-ғайратларни бирлаштирган тақдирдагина биз муштарак мақсадларга эриша оламиз. Барча ижтимоий кучларни қайта қуриш платформасида ғоявий-сиёсий жиҳатдан жипслаштириш зарурлиги шу куннинг талабидир. Ҳозир белгиланган режаларни амалда рўёбга чиқариш пайти келганлиги сабабли ҳам бу айниқса муҳимдир.

Ғоят кенг ижтимоий кучларнинг фаол иштирокисиз қайта қуришнинг барча вазифаларини ҳал этишни тасаввур қилиб бўлмайди. Сайловолди программанинг асосий банди эса, деб таъкидлади А. С. Капто, жамиятни ғоявий-сиёсий жипслаштиришга, турмушнинг барча соҳаларини янгилаш, демократиялаш жараёнини авж олдириш, социализмнинг фундаментал қадриятларини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш учун курашаётган барча кишиларнинг куч-ғайратини бирлаштиришга бутун чоралар билан кўмаклашишдан иборатдир. Революцион онг бўлмаса, революцион ўзгартишлар қилиш амри маҳол. Илмий социализм асосчиларининг ибратли сўзларини такрорлаб айтадиган бўлсак, ғоялар моддий куч бўлишидан ва шундай кучга айланиб қолишидан аввал омманинг қалбига жо бўлиши керак, дейиш мумкин. Ижтимоий онгдаги шундай революция ҳозирдаёқ бизнинг кўз ўнгимизда амалга оширилмоқда. Дастлабки катта ёриб ўтишга эришилди: партия ишлаб чиққан қайта қуриш ғояларини халқнинг мутлақ кўпчилиги маъқуллаб кутиб олди. Эндиликда одамларнинг ижтимоий онгини, тафаккури, психологиясини қайта қуриш натижаларини кутиш ҳолатидан фаол амалий ҳаракатлар йўлига ўтказиш лозим бўлади. КПСС Марказий Комитети 1988 йил февраль Пленумининг, XIX Бутуниттифоқ партия конференциясининг қарорларида идеологияни янгилаш вазифалари иқтисодий, сиёсий системани тубдан ислоҳ қилиш, партия турмуши ва бутун ижтимоий турмушни демократиялаш билан бир қаторга қўйилганлиги тасодифий эмас.

Давлатнинг барча катта ва кичик ишларида биз қайта қуришнинг мафкуравий қирралари, мамлакатда амалга оширилаётган ўзгартишларнинг идеологик инъикоси, деб атаётган нарсалар доимо эътиборга олиниши керак. Ҳаёт шуни талаб этмоқдаки, хоҳ хўжалик, хоҳ техник соҳада қабул қилинадиган ёки социал, ҳуқуқий, маънавий соҳага тааллуқли бўлган ҳар бир қарор социалистик жамиятимизнинг «инсон омили» позициясидан туриб баҳоланиши, ўзига хос тарзда инсонпарварлик экспертизасидан ўтказилиши лозим.

Ҳозир биз назарий ўпиришларнинг оқибатларини зўр қийинчилик билан бартараф этяпмиз, марксизм-ленинизм таълимотининг ижодий, революцион танқидий руҳини қайта тиклаяпмиз. Фундаментал ва татбиқий тадқиқотларни авж олдириш, турли илмий йўналишлар ва мактабларнинг кенг демократик мунозараларини, ижодий мусобақалашишни ўтказиш, назарий ғоялар ва концепцияларнинг эркин айланиб туриш пайти келди. Назария шу йўлдан ривожланиб борган тақдирдагина социалистик жамият ўз-ўзини билишнинг ишончли воситаси, воқеликни ўзгартиришнинг илмий дастуриламали бўлиб қолади.

Қайта қуришга тобора чуқурроқ асослар ва амалий тавсиялар керак. Шу боисдан республикалар ва регионлардаги мавжуд жамиятшунос олимларнинг, шу жумладан йирик назарий, кучларнинг, зотан, «Билим» жамияти ташкилотларининг ҳам куч-ғайратларини қайта қуришнинг туб назарий муаммоларини ишлаб чиқишда мувофиқлаштириш ва бирлаштириш, социал ҳамда табиий илмий билимнинг реал самарасини ошириш соҳасида чора-тадбирларни рўёбга чиқариш мақсадга мувофиқдир. Ҳар қандай йирик масала хусусида қабул қилинадиган қарорлар ва қонун лойиҳалари жиддий илмий пойдеворга асосланиши, олимлар томонидан чуқур синаб кўрилиши муҳимдир.

Учрашувда оммавий ахборот воситаларининг роли тўғрисидаги масала кўтарилди. А. С. Капто демократия ва ошкоралик жараёнларини ривожлантириш учун, бутун қайта қуриш иши учун оммавий ахборот воситалари кўп иш қилганлигини айтди. Вақтли нашрларнинг нусхалари кескин кўпайганлиги — матбуотнинг обрў-эътибори ошганлигини кўрсатувчи яққол далилдир. Айни пайтда газета ва журналларнинг, радио ва телевидениенинг ишида муайян камчиликлар бор. Шу сабабли матбуотнинг тўла ҳуқуқли ва масъулиятли амалий фаолиятини, ошкораликнинг тобора ривожлантирилишини таъминловчи ҳуқуқий механизм керак. Оммавий ахборот воситалари тўғрисидаги Қонун лойиҳаси — унинг таркибий қисмларидан биридир. Бу қонун лойиҳаси кенг муҳокамага қўйилади, сўнгра эса СССР Олий Советининг кўриб чиқиши учун тақдим этилади.

А. С. Капто миллатлараро муносабатларни такомиллаштиришнинг баъзи идеологик жиҳатларига тўхталди. Улуғ Ватан уруши йилларида мамлакатимизнинг фашистлар босиб олган шаҳар ва қишлоқларидан кўчириб келтирилган кишиларни бағрига босган минг-минглаб ўзбек оилалари интернационализмнинг ёрқин намунасини кўрсатган эдилар.

Аммо Совет ҳокимияти йиллари мобайнида ноёб тажриба тўпланганига қарамай, миллий муносабатларда кўпгина мураккаб масалалар ва муаммолар пайдо бўлиб қолди. Улар диққат билан ўрганилиши ва вазминлик билан ҳал қилиниши зарур. СССР халқ депутатлари демократик принциплар асосида совет федерациясини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш билан, ССР Иттифоқи ҳамда совет республикаларининг ҳуқуқ доираларини аниқ белгилаб қўйиш, уларнинг ҳуқуқларини кенгайтириш билан боғлиқ қонун лойиҳаларини тайёрлашдек жуда катта ҳажмдаги ишларни бажаришлари лозим бўлади. СССР барча гражданларининг она тилларини бемалол ривожлантириш ҳамда улардан тенг ҳуқуқли фойдаланишни, миллатлараро муомала воситаси бўлмиш рус тилини эгаллашни таъминлаши керак бўлган қонунлар қабул қилинади. Миллатлараро адоватни авж олдирганлик, ирқий ёки миллий мумтозликни тарғиб қилганлик учун жавобгарлик оширилиши лозим.

Халқ депутатлигига номзод Бутуниттифоқ «Билим» жамиятининг ишини такомиллаштиришга катта эътибор берди. Унинг фаолияти ҳали замонавий талабларга мувофиқ эмас. Жамиятнинг ишини яхшилаш учун мавҳум маърифатбозликдан реал ижтимоий эҳтиёжларга, меҳнат коллективларининг талабларига, одамларнинг ошиб кетган қизиқишларига қатъий бурилиш қилиш зарур.

* * *

А. С. Капто Бутуниттифоқ «Билим» жамиятидан СССР халқ депутатлигига номзодларнинг Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон, Сибирь ва Узоқ Шарқ областларидаги шу жамият ташкилотларининг вакиллари билан бўлиб ўтган Тошкентдаги зонал сайловолди учрашувида ҳам қатнашди.

Шу учрашувда Бутуниттифоқ «Билим» жамиятидан СССР халқ депутатлигига ўн бир номзоднинг ҳаммаси ўзларининг сайловолди программаларини баён этдилар. Улар ҳозир бўлган кишиларнинг саволларига жавоб қайтардилар.

Учрашувда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Ҳ. Холмухамедов иштирок этдилар.

Бутуниттифоқ «Билим» жамиятидан СССР халқ депутатлигига номзодлар Ўзбекистон пойтахтининг меҳнат коллективлари билан ҳам учрашдилар.

(ЎзТАГ).

НОМЗОДЛАР РЎЙХАТГА ОЛИНМОҚДА

Округ сайлов комиссиялари қуйидагиларни СССР халқ депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олди:

575-Андижон территориал сайлов округидан — Нуралиев Ғайрат, 1940 йилда туғилган, Андижон районидаги Бўтақора қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси; Тўхтабоев Абдумуталиб Турсунович, 1957 йилда туғилган, Олтинкўл халқ истеъмоли моллари фабрикаси мебель цехининг дурадгори;

99-Избоскан миллий-территориал сайлов округидан — Иброҳимов Фозилжон, 1940 йилда туғилган, Москва районидаги «Правда» колхозининг бригадири; Усмонов Рустамжон Қозоқович, 1955 йилда туғилган, Избоскан районидаги 20-ўрта мактаб рус тили ва адабиёти ўқитувчиси;

108-Навоий миллий-территориал сайлов округидан — Ойхўжаев Жалғас Умербекович, 1946 йилда туғилган, Учқудуқ районидаги «Мингбулоқ» совхозининг бош чўпони; Оимбетов Маратбек Шаҳизодаевич, 1951 йилда туғилган, Томди районидаги Балимонов номли совхоз бош чўпони;

588-Зарафшон территориал сайлов округидан — Горностаев Александр Васильевич, 1949 йилда туғилган, Навоий шаҳар партия комитетининг биринчи секретари; Кучерский Николай Иванович, 1937 йилда туғилган, Зарафшон кон-металлургия комбинатининг директори;

106-Булунғур миллий-территориал сайлов округидан — Икромов Анвар Солиҳович, 1934 йилда туғилган, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари; Намозов Келдибек, 1944 йилда туғилган, Булунғур район агросаноат бирлашмасининг раиси.

(ЎзТАГ).

Замондошларимиз

Пахтакор касбини ардоқлаб

● «Пахтакор қизи — пахтакор» — Комсомолобод районидаги «Партия XX съезди» совхози пахтачилик бригадаси бошлиғи Фотима Исроилова ҳақида ҳамкасблари ана шундай дейишади. У пахтакор онласида тарбияланди. Онаси Қуддусхон Ўринбоева ҳам пахта экиб, эл ҳурматини қозонган. У 50 йил мобайнида пахтачилик бригадасига раҳбар бўлди.

Ф. Исроилова етакчилигидаги бригада аъзолари бу йилги «оқ олтин» мавсумига пухта ҳозирлик кўришяпти. Техника ремонтдан сифатли чиқарилди, уруғлик экиш учун тайёрлаб қўйилди. Пахтазорлар мавсум олдидан яна бир бор кўздан кечирилди. Бригада аъзоларининг иш жойлари аниқланди.

Пахтакорлик касбини шарафлаётган бригадир жамоат ишларида ҳам ўзини кўрсатмоқда. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат. Совхоз хотин-қизлар кенгашининг аъзоси. Фаоллиги туфайли унга юксак ишонч билдириляпти. Ф. Исроилова XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси ишида қатнашди.

Суратда: ишчан бригадир Ф. Исроилова.

Р. АШУРОВ фотоси (ЎзТАГ).

АКА-УКА ШОФЁРЛАР

Розиқжон Содиқов қарийб 20 йилдан буён Фарғона область Қўқон шаҳар 10-автобазасида ишлайди. У Ўзбекистон район «Овчи» қишлоқ Совети территориясидаги йўловчиларга намунали транспорт хизмати кўрсатмоқда. Розиқжон ўзи бошқараётган машинанинг нуқсонсиз ишлашини таъминлаш билан бирга, ойлик план топшириқларини ошириб бажаряпти.

— Шофёрлик ҳушёрликни, масъулият ва тажрибани талаб қилади, — дейди Р. Содиқов. — Айниқса, автобус шофёрлари рулда ҳамма вақт сергак бўлишлари лозим.

Коммунист Р. Содиқовнинг автобус ҳайдовчи шериги Рауфжон яъни ака-ука Содиқовлар кишиларнинг узоғини яқин қилиб, йўловчилар ҳурматига сазовор бўлишмоқда.

П. САМАДОВА.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● ДОНЕЦК

Бу ердаги «Металлист» бирлашмаси ва «Эталон» кооператив корхонаси халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш участкаси ташкил этишди. Улар бир-бирини шаҳар халқ депутатлари Совети ижроия комитети ташкил этган тармоқлараро территориал-ишлаб чиқариш бирлашмаси туфайли топишди. Шериклар бирлашма кўрсатган хизмат учун маълум процент ҳақ тўлашади. Бу янги ташкилот Украинанинг бошқа шаҳар халқ депутатлари Советлари билан биргаликда ҳамда шаҳардан ташқарида ҳам шундай ишларни амалга оширди. Тармоқлараро бирлашма иштирокидаги ҳар бир жараён Донецкка йиллик бюджетга кўзда тутилганидан ортиқ даромад келтирмоқда. Бу маблағлар илгари режалаштирилмаган социал-маданий ва маиший объектларни қуришга сарфланади.

● ОРЕНБУРГ

Каргали авторемонт заводида вагончалар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Вагончаларда ошхона, дам олиш хоналари, медпункт, кутубхона, душ жойлашади. Ана шундай вагончалар ҳозиргача 40 тадан ортиқ ишлаб чиқарилди. Уларнинг илгари ишлаб чиқарилганлардан фарқи шундаки, уннинг шифт ва деворлари турли материаллардан кўп қатламли қилиб тайёрланмоқда. Бунинг натижасида вагончалар ичи ёзда салқин, совуқ пайтларда эса иссиқ бўлади.

(ТАСС).

ДАЛА НЕЪМАТЛАРИ НЕГА КАМ?

Дарвоқе, нега бундай бўляпти? Бундан бир неча йил аввал Термиз шаҳар аҳолиси эҳтиёжини қондириш мақсадида «Намуна» колхози сабзавотчилик ва полизчиликка ихтисослаштирилган эди. Райондаги «Октябрь 40 йиллиги» ва бошқа колхозлар ҳам шаҳар учун иложи борича кўпроқ маҳсулот етказиб беришга даъват этилган. Лекин етиштирилаётган маҳсулот қоғозда кўпу пештахтада йўқ.

Бунга биз Термиз колхоз бозори директори Раҳмат Каттаев билан суҳбатлашганда амин бўлдик.

— Бозорда, — деди у, — картошка 1,5—2 сўм, олма 2—5 сўм, нок 4—5 сўм. Олдинги йиллар бозорга ҳар куни 15—20 машина картошка келтириларди. Харидор танлаб оларди. Ҳозир-чи? Биз бошқа шаҳарларга вакил юбориб, маҳсулот олиб келяпмиз. Бозор қиммат. Биз келтирган картошканинг ҳам нархи 0,80 — 1 сўм. Ҳар ҳолда, томорқаникидан арзон. Шунинг учун, бир кунда 2—3 тонна бўлсаям сотиляпти.

Термиз шаҳар сабзавот дўконларида эса карам, сабзи, шолғом, лимондан бўлак ҳеч нарса йўқ. Олма, узум, беҳи, анор, хурмо, қовун, тарвуз, картошка ва турли кўкатлар анқонинг уруғи.

— Термиз — Сурхон воҳасидаги энг иссиқ район, — дейди область партия комитети аграр бўлими мудири Шавкат Юнусов. — Бу ерда йилига сабзавотдан учтўрт марта ҳосил олиш мумкин. Бироқ, район нафақат шаҳарликлар, балки ўз аҳолисини ҳам сабзавотга бўлган талабини қондиролмаётир. Ўтган йили районда ҳар бир киши ҳисобига планда белгиланганидан 12 килограмм кам сабзавот етиштирилди. Полиз маҳсулотлари 3, мева — 15 баравар оз бўлди. Жон бошига 320—350 граммдан узум ва картошка тайёрланди, холос.

Ажабланарли томони шундаки, ҳамон пахта олдида бошқа жами юмуш бир четга суриб қўйилмоқда. Тўғри, пахта бизнинг асосий бойлигимиз, обрўйимиз. Лекин биргина пахта билан эл

ТЕРМИЗ РАЙОНИ САБЗАВОТКОРЛАРИ ШАҲАР АҲОЛИСИНИ МЕВА-САБЗАВОТ ВА ПОЛИЗ МАҲСУЛОТЛАРИ БИЛАН ТАЪМИНЛАЙ ОЛИШМАЁТГАНИ ТУФАЙЛИ МАҲСУЛОТЛАР ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАН КЕЛТИРИЛЯПТИ

маъмурчилигини таъминлаб, меҳнаткаш дастурхонини тўкин қилиб бўлмайди-ку. Масалан, «Наврўз» совхози сабзавот ишлаб чиқариш уч йиллик планини бор-йўғи 13 процент бажарибди. Сабзавотчиликка ихтисослаштирилган «Термиз» совхозида бу кўрсаткич 23 процентни ташкил қилади. Хуллас, райондаги 7 хўжаликдан 5 таси бу соҳадаги планнинг ярмини ҳам уддалай олмади. Шаҳар аҳолиси йил бўйи катта умид билан қараб турадиган «Намуна» колхозида ҳам на сабзавот, на мева, на полиз маҳсулотлари тайёрлаш планлари бажарилди. Бу хўжалик билан ёнма-ён жойлашган бошқа колхозда ҳар гектар майдондан 540 центнердан қовун-тарвуз олинди.

Қайси соҳага меҳр, эътибор бўлса, ўша соҳа илгарилаб кетаверади. Районда кейинги уч йилда ер майдони 900 гектарга кўпайган бўлса-да, унинг атиги 47 гектари мева-сабзавот учун ажратилди. Пахта майдони эса 347 гектарга кўпайди. Ваҳолонки, шу даврда районда пахта тайёрлаш плани 2,5 минг тоннага камайтирилган эди.

Бунинг устига ўғит ҳам, сув ҳам, биринчи навбатда, пахтакор бригадаларга берилади. Сабзавотчиликда қўл меҳнати салмоғи ниҳоятда баланд. Шунинг оқибатида маҳсулот таннархи ҳам қиммат. «Намуна» колхозида ҳар бир центнер картошканинг таннархи 25 сўм, «Термиз» ва «Гулбаҳор» совхозларида узумники 40—43 сўм, «Наврўз» совхозида меваники 50 сўм, қовун-тарвузники 23 сўмга тўғри келади.

Шу сабабли район сабзавоткорлари харажатларни қоплаш учун етиштирилган маҳсулотни Термиз шаҳри аҳолисига эмас, балки Иттифоқнинг марказий шаҳарларига, ҳатто Монголияга сотиш йўлларини излашаётир.

— Масалан, ҳозир Россияга карам жўнатилса, ҳар бир килограмми 2—3 сўмга тушади, — дейди райком котиби Жовбўри Абдулҳакимов. — Бу ерда, шаҳар аҳолисига сотилса, килограмми 6 тийинга тўғри келади. Помидор эса 12 тийин сотилади.

Маълумотларга қараганда, районда 127 оилавий пудрат звеноси тузилган. Бу айниқса, сабзавотчиликда тезда ижобий натижалар бериши керак эди. Аммо оилавий звенолар ва ижарачилар кўпроқ шаҳар дўконларини эмас, балки бозорни «обод» қилишни ўйлаптилар. Шартнома планларини бажаришда кўплар «бозор йўли»ни танлаганлар. Бу йўлни ҳеч ким яширмайди ҳам. Айримлар 0,15 гектарлик томорқасида етиштирилган маҳсулотни ҳам, хўжалик экин майдонидан олинган маҳсулотни ҳам «ўзиники» қилиб олган. Ёз ойларида шаҳарнинг 4 бозорида ҳам жой танг бўлиб қолади. Ҳозирги айни қиш кунларида ҳам бозорда жой талаш. Улар кимлар? Кечаги пудратчилар. Эртаки бодрингни бозорга ким чиқаради? Пудратчи. Май ойига етар-етмас, бозорда помидор-у картошка, тарвуз пайдо бўлади. Эгаси ким? Пудратчи. Аммо ўша онларда сабзавот дўконларида бу маҳсулотлардан бирор турини топиб кўринг-чи! Муштдай ҳандалакнинг килосини 3—4 сўмдан пуллайдилар. Ахир, сабзавоткор оилавий звено пудрати ёки ижара пудрати асосидами, қайси усулда ишлаётганидан қатъи назар, аввал хўжалик олдидаги қарзини узиб, сўнгра марҳамат, ортиқчасини бозорга чиқариб сотмайдими? Уларни ҳеч ким шу талаб нуқтаи назаридан тафтиш ҳам қилмайди, йўлини ҳам тўсмайди.

Шаҳар меҳнаткашларини пудратчи звенолар сони, уларнинг неча гектар майдонда сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштириши қизиқтирмайди. Уларга маҳсулот керак. Сабзавоткорлар меҳнатига ҳам дўконда турли хил ноз-неъматларнинг тўлиб туришига қараб баҳо берилади.

Н. ҲАЙИТҚУЛОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

МАРДЛИК УЧУН МУКОФОТ

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи транспорт авиациясининг Афғонистон Республикасига интернационал ёрдам бериш топшириқларини бажарган бир группа учувчиларга СССР Давлат мукофотлари, Афғонистон Республикасининг мукофотлари топширилди.

Ана шу бўлинма учувчилари биринчи бўлиб Афғонистонга ҳаво йўли очдилар. Жангчиларни озиқ-овқат, дори-дармон, ўқ-дори билан таъминлаш, хат-хабарлар, газета ва журналларни етказиб бериш ишларининг асосий оғирлиги уларнинг зиммасига тушди. Улар ярадорларга ёрдам бердилар. Кўп йиллар давомида учувчилар мураккаб, нотаниш баланд тоғ шароитида ишлашларига тўғри келди, бундай шароит оғир транспорт машиналарини бошқаришда алоҳида маҳоратни, экипаж барча аъзоларининг аҳиллик билан ишлашини талаб қиларди. Кўпинча топшириқни бажариш учун бутун кучни сарфлашга ва бор имкониятлардан фойдаланишга; тор даралярга, кичик майдонларга қўнишга тўғри келарди. Тунги парвозлар чоғида учувчилардан ўта устакорлик талаб қилинарди.

Ҳар бир учиш ҳаёт учун хавф-хатар билан боғлиқ эди. Капитан А. Мочнов экипажи 100 метргача пастлаб учиб, исёнчилар карвонини қидиришига тўғри келди. Пандшир районида исёнчилар тўдаларини тугатишга тайёргарлик чоғида офицер В. Ф. Крижановский ва капитан Р. Шожалилов экипажлари душманнинг ҳаво ҳужумидан мудофаа воситалари уриб тушира оладиган баландликда учдилар. Капитан С. Полянкин экипажи бир ҳафтанинг ўзида жанговар топшириқ билан 28 марта учди. Майорлар Е. Семёнов, А. Трубин, В. Авдошин экипажларини душман неча марталаб ўққа тутди. Афғонистон осмонида кўпгина жасур учувчилар ўз бурчларини охиригача бажариб ҳалок бўлдилар.

Транспорт авиациясининг учувчилари интернационал ёрдам кўрсатиш даврида минглаб марта парвоз қилдилар. Жуда кўп тонна юкларни ташиб бердилар.

Мана энди бўлинманинг кўпгина учувчилари мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатганликлари учун юксак мукофот билан тақдирландилар.

(ЎзТАГ мухбири).

• *Партия турмуши:*

коммунист мактуби

СЎЗИМИЗ ҚАНДАЙ ИЗ ҚОЛДИРЯПТИ?

1962 йилдан буён КПСС аъзосиман. Узоқ вақт жамоат топшириқларини бажардим. Ҳозир ҳам агитаторман. Аммо бугун мамлакатда қайта қуриш жадал амалга оширилаётган бир пайтда талай муҳим масалалар мени ўйлатиб қўйди. Биз идеология иши, сўз ёлқини, сиёсий ўқиш, ягона сиёсий кун, пропагандист, агитатор деган ибораларни кўп ишлатамиз. Бу соҳага баҳо берилгудай бўлса, неча марта машғулот ўтказилгани, қанча лекция ўқилгани билан кифояланилади, холос.

Афсуски, бу бир ёқламалик асорати. Аслида расмиятчилик «гуллаб» кетган. Қайта қуришни ўткинчи ҳолат, деб юрган раҳбарлар ягона сиёсий кунларда ён дафтарларини тўлдирадилар, ваъдалар берадилар, эртасига эса буларнинг ҳаммасини унутиб юборадилар. Агар партия йиғилишлари протоколларини варақласангиз, фақат менинг ўзим юз маротаба сўзга чиққандирман. Ҳар сафар танқидий таклифларимни ёзиб кетишади. Лекин бирор марта ана шу таклифларимга ижобий жавоб бўлмади.

Бизнинг корхона ҳақида гап очилса, раҳбарлардан тортиб, оддий кишиларгача юзларини буриштиришади. Дарров англаб оламиз: бизни гўшт ўғрилари дейишади. Бирлашма деворларига симтўр тортилган. Эшик ёнида милициянинг қўриқчилари туришади. Аммо бирлашмадан чиқиб, уйига йўл олган одамларни, албатта гўшт билан тутасиз. Биргина ўтган йилда ташмачилардан 65 киши қўлга тушди. Корхонага келган киши гапни албатта тарбиявий иш ёмон дейишдан бошлайди. Биз ўғриларни, ташмачиларни оқламаймиз, дардимизни очиқ-ойдин айтамиз. Аммо боягиқ келган киши эса аҳволга тушунганини, албатта ҳал қилажагини билдириб жўнаб кетади. Шу билан ҳаммасига нуқта қўйилади.

Яқинда бирлашмамизга Рига гўшт комбинатидан мутахассислар келишди. Муаммоларимизни айтсак, ачинишди. Умуман сўзимизнинг қадри қолмади. Бундай шароитда агитатор, пропагандист бўлишнинг ўзи кулгили. Одамлар партия йиғилишларида сўзга чиқмай қўйишди. Чунки самарасиз йиғилишлардан безиб қолишди.

Ўтган йилларда турли-туман йиғилишларда область ижроия комитети раиси А. Йўлдошев, унинг биринчи ўринбосари В. Леонов, область халқ контроли комитетининг собиқ раиси, ҳозир эса область агросаноат комитети раиси бўлиб ишлаётган У. Махматмуродов, область партия комитети секретарлари, бўлим мудирлари, Жомбой район раҳбарлари бир неча марта иштирок этишди. Аммо улар қатнашган ягона сиёсий кунлар, учрашувлар, партия йиғилишлари, ҳисобот-сайлов йиғилишларидаги танқидий гаплар ва уларнинг ваъдалари қоғозда қолди. Хўш, бош пропагандистларимиз, агитаторларимиз шундай «ибрат» кўрсатишаётган экан, биз нима қилайлик?!

Менинг бу мактубим баъзиларга балки эриш туюлар. Уни босишга редакция ҳам журъат этмас. Лекин идеология ишини қайта қуриш бу масалага ғоят жиддий эътиборни талаб этади. Қуруқ гап, ваъда, чақириқ ва жарангдор гаплардан қутилиш вақти етди.

Шавкат ИБРОҲИМОВ,
Самарқанд гўшт ишлаб чиқариш саноати бирлашмаси ишчиси, агитатор.

РЕДАКЦИЯДАН: коммунист Шавкат Иброҳимовнинг ушбу мактуби долзарб муаммо ҳақида билдирилган жиддий огоҳлантиришдир. Идеология кўп жиҳатларда қуруқ гапга айланиб қолаётгани XIX Бутуниттифоқ партия конференциясида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кейинги пленумларида ҳам жиддий танқид қилинди. Албатта, бу жабҳада кўзга кўринарли силжишлар ҳам бўлаётир. Бироқ кўп жойларда масаланинг моҳияти чуқур англаб етилмаяпти. Иқтисодий ислоҳот шароитида, сиёсий системани қайта қуриш билан бирга, идеология биринчи ўринга чиқиши, одамлар фаолиятини ошириши зарур.

Шавкат Иброҳимовнинг мактубида жуда кўп муаммоларга шаъма қилингани учун бу масалани атрофлича ўрганиш мақсадида редакция хатни комбинат коммунистлари даврасида муҳокама қилишни лозим топди. Қуйида ана шу муҳокама тафсилоти билан танишасиз.

БУТУН ЭЪТИБОР — ИНСОНГА

Ш. МАМАДАЛИЕВ цех бошлиғи, пропагандист: — Ҳамкасбимиз менинг ҳам юрагимдаги гапларни ёзибди. Корхонамиз 1985 йилда Самарқанд шаҳридан Жомбой районига кўчиб келди. Аммо бирор марта планни бажарганимиз йўқ. Бу саволга раҳбарлар қатнашган йиғилишларда бир неча марта аниқ жавоб берганман. Йил бошида шартномалар тузилади. Бизга мажбуран қўл қўйдиришади. Лекин область агросаноат комитети тузган графикка ҳеч ким амал қилмайди. Ишчилар 15-20 кун бекор юришади. Колхоз ва совхозлар мол топширишмайди. Ўн кун қолганда эса ёппасига мол кела бошлайди. Биз, ишчиларга ялинамиз. Кечаси, кундузи, шанба, якшанба ишлашга тўғри келади.

Луқма: — Сув, қон кечиб ишлаймиз. Ойлик эса, таъбир жоиз бўлса, папирос пулига етмайди.

Ш. МАМАДАЛИЕВ: — — Ҳа, маошнинг тайини йўқ. Расценкалар, тарифлар, нормативларнинг «сочи оқариб, тиши тўкилган»: масалан, V разрядли саллоҳ 21 кун ишлаб 74 сўм 30 тийин маош олди. VI разрядли Исмат Асадов бир ойда 65 сўм олди. Зокир Бозоров, Жаббор Ғафуров ҳам шундай. Бу аҳволда уларнинг қулоқларига пропагандистнинг гапи кирадими?

Овоз: — хўжалик ҳисобига ўтиш керак!

Ш. МАМАДАЛИЕВ: — Бу йил мажбуран ўтказишди. Лекин кўриб турибсизлар мол йўқ, иш йўқ. Тағин жарима тўлаймиз. Фарғоналиклар эса фондимизни бермади, деб судга мурожаат қилишган.

Ю. НАЛБАНДЯН, технолог: — Мана, менинг қўлимда «Правда» газетасининг 1988 йил 1 июль сони. Унда XIX Бутуниттифоқ партия конференциясида сўзга чиққанлар нутқи ёритилган. Делегат В. И. Постников конференцияда шундай деди: «Ўртоқлар, баъзан кишига алам қилади. Савдо министрлигининг «Мясомолторг» деган ташкилоти бор. У чек ёзишдан, пул ўмаришдан бошқа иш қилмайди. Нега қайта қуриш даврида бундай кераксиз ташкилотлар яшамоқда?». У ўз нутқида бу соҳада катта мафия яшириниб ётибди, деди. Дарҳақиқат, биз область ижроия комитети раиси корхонамизга келганида, партия йиғилишларида шу ҳақда гапирганмиз. «Мясомолторг» фақат чек ёзиб бериш ҳисобига биз қанча фойда кўрсак, шунча пулни тортиб олади. Яна гўшт бермади, деб жарима солади. Мол топширмаган колхоз ва совхозлар учун ҳам биз жарима тўлаймиз. Бунинг устига «Мясомолторг» савдо хизмати учун, деб яна пул ўмаради. Ўтган йили худди шулар ҳисобига 1 миллион 300 минг сўм тўладик. Бу аҳволда хўжалик ҳисобига ўтиш мумкинми?

Овоз: — Ўртоқ Леонов келганини ҳам гапиринг!

Ю. НАЛБАНДЯН: — Владислав Иванович келганида бирлашма ёнидаги магазин бир ойда 170 сўмлик савдо қилганини айтдик. Бу озиқ-овқат маҳсулотлари магазини бўлгани билан, сотиб оладиган ҳеч вақо йўқ. Кейин область ижрокоми раисининг биринчи ўринбосарини магазинга олиб кирдик. Жаҳли чиқди. «Бугуноқ ҳал қиламан!», деб кетди. Ойлар йилларга айланди, аммо...

Луқма: — ҳисобот-сайлов йиғилишида Жомбой район халқ контроли комитети раиси Сафар Икромов ҳам ишчиларга картошка олиб беришга кўмаклашаман, деб ваъда берганди. Уч марта машина билан бордик. Ҳатто қайрилиб қарамади. Энди бир килограмм картошкани бозордан 1,5 сўмдан харид қиляпмиз.

А. АҲМЕДОВ, ветеринария назорати лабораторияси ходими: — Келган раҳбар, идеология ходими ишчиларни тарбияламоқчи бўлади. Ўғирлик қилишмасин, ташмачиликка йўл қўйилмасин, дейди. Бироқ ишчининг қалбига қулоқ солишмайди. Рига гўшт комбинати директори Арнольд Владиславович Кивиш келганда, корхонасида ҳар ой бир ишчига 13,5 килограмм гўшт берилаётганини айтди. Бизда эса кун бўйи мол сўйиб, гўшт майдалаб, кейин бозордан бир кило гўштни олти сўмдан харид қилиб олишади. Маоши етса майли-я! Сўнг ташмачилик қиладида.

Область партия конференциясига тайёргарлик чоғида обкомнинг идеология бўлими мудири Носир Ёқубов келиб, аҳволни ўрганиб кетди. Аммо конференцияда ҳам, ундан кейин ҳам натижаси айтилмади. Бугун ошкоралик кескин ривожланган шароитда пропагандистга, агитаторга қийин. Иккита савол билан уни довдиратиб қўйишади. Кўп ҳолларда партия комитети секретари, бирлашма бош директори ҳам оғир аҳволга тушиб қолишади. Аслида улар ҳам раҳбарлар ўтирадиган кабинетлар эшигини тақиллатавериб ҳолдан тойишган.

Овоз: — Завод-фабрикаларда ҳафтасига икки килограммдан гўшт беришади. Биз ўгайми? Оғир шароитда ишлаб ёмон кун кўрайликми? Умуман, Иброҳимов ўз мактубида шароит масаласини ҳам кўтариши керак эди. Бу ҳам идеология-ку...

М. ҚУРБОНОВ, касаба союз комитети раиси: — Бу хусусда мен тўхталмоқчиман. Эсингизда бўлса, бир йиғилишимизга Жомбой район ижроия комитети раиси Жамол Бурхонов келганди. Биз 480 кишилик коллективга ғишт, шифер, енгил машина ажратасизми-йўқми, деб сўрадик. У киши «сизларга 2 та енгил машина берилади бир йилда, тақсимот шундай», дедилар. 52 киши навбатда турибди. Аммо сўзлари ёлғон бўлиб чиқди. 1988 йилда бизга ҳеч нарса ажратилмади. Профком раиси сифатида одамлар олдида мен бебурд бўлиб қолдим. Кейин райижрокомга бордим. «Одамлар ўзлари яшаб турган жойларига мурожаат қилишсин», дейишди. Бу маҳаллийчилик эмасми? Бизнинг шароитда ҳар ким ҳам ишлаб кетавермайди.

Бирлашма 60 квартирали уй қурди, ижроком ўз ҳақини ундириб олди. Аммо бизга қолганда ҳақимизни беришмаяпти. Тўғри, бир йилда ижроком 200 дона шифер ажратганини айтишим керак.

Яна бир масала: «Билим» жамияти фаолиятини ким таҳлил этади? Унинг ҳисоботларида лекцияларнинг саноғи йўқ. Аммо лекторлар йўлланмаларига муҳр бостириб кетишдан нарига ўтишмайди. Корхоналар, колхоз ва совхозлар ҳисобига яшаётган, тўғрироғи меҳнатсиз даромад учун ташкил этилган бу жамият ҳозир керакмикан?

Луқма: — Муҳр босиб кетиш ҳам иш!

М. ҚУРБОНОВ: — Тўғри «Билим» жамияти керак экан, у чинакамига ишласин! Шундай деймизу лекин лектор ҳам муаммоларимиз олдида ҳайрон, гунг ва лол-да!

Ҳ. ЎЗОҚОВ, цех бошлиғи: — Мен шу ерда ўтириб ўйланиб қолдим. Бу гапларимиз яна ҳавога учмасмикан? Ёки раҳбарлар келиб ўзимизни айблаб, бизни жазолаб, редакцияга жавоб ёзишадими? Ахир, ҳозир танқидга ана шундай муносабатда бўлиш, айниқса бизнинг Самарқанд шароитида таомилга айланди-да. Чунки айбдорнинг ўзи танқидга жавоб берувчи бўлиб чиқади.

Шунга қарамай дилимдагини гапираман. Идеология билан асосан жамоатчилар шуғулланишади. Хўш, хўжалик ҳисоби шароитида жамоат топшириғини бажарадиган шоввоз топиладими?

Агар корхонамизни «Мясомолторг»дан ажратиб қўйишса, ҳар йили бир миллион сўм ҳисобида фойда кўрамиз. Бунга нималар қилиш мумкин? Биринчи галда, механизацияни янгилаймиз. Иккинчи галда, ишчилар таъминотини ҳал қиламиз. Учинчи галда, уй-жой қурамиз, социал муаммоларни ҳал этамиз. Ўтган йили ташмачилиги учун бир неча киши ишдан бўшатилди. Ўрнига келганлар ҳам уларнинг қилмишларини такрорлашяпти. Бўшатиш, жазолаш билан тарбиялаб бўлмайди.

Ш. МАМАДАЛИЕВ: — Мен сўзимга қўшимча қилмоқчиман. Пропагандист сифатида 1988 йил якунларини таҳлил қилиб чиқдим. Бизга хўжаликлар пландагидан 9 минг 326 тонна кам қорамол топширишган. Шунга қарамай, бир тонна маҳсулотни қайта ишлаш ҳисобига планга қўшимча 1560 сўм даромад қилибмиз.

Ўтган йилнинг февраль ойида меҳнат коллективи кенгашининг мажлисида план нореал эканлиги асослаб берилди. Ўша чда ҳам профком раиси М. Қурбонов слесарь М. Сосновцев сўзга чиқишганди. Аммо...

М. СОСНОВЦЕВ: — Аммо гапимиз қоғозда қолди. Яна бир марта такрорлайман, область агросаноат комитети аввал қанча қорамол топшириши мумкин бўлган хўжаликлардан маълумот олиб, кейин бизга план қўйсин. Ахир, бу бизнинг ҳаётимиз, меҳнатимиз тақдири-ку! Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетидан келган ўртоқларга ҳам айтдик. Хўп, дейишади-ю, бажаришмайди. Раҳбарнинг сўзини партия, ҳукумат сўзи, деб тушунади халқ. Шундай экан, халқни эътиқодидан, яъни партиядан, ҳукуматдан норози қилмаслик керак. Бу — сиёсий масала.

Ф. МАЛИКОВ, юрист-консультант: — Ҳақиқатан, ҳам қараб туравермай бор гапни айтиш керак. Зора матбуотда чиқса, фойдаси тегар.

Бу ерда биздан жарима олишлари ҳақида гап борди. Мен аниқлик киритмоқчиман. Гўшт етказиб бермаганимиз учун ўтган йили 800 минг сўм жарима тўладик. Ахир, бир килограмм гўшт бирлашмада айниб қолган эмас-ку! Ҳаммаси эгаларига жўнатилган.

ХУЛОСА ЎРНИДА: Бир қарашда коммунистлар асосан ўз ташвишларини гапирганга ўхшайди. Аслида улар Ш. Иброҳимов мактубини тўлдиришди. Хўш, аҳвол шу даражага етиши керак эдими? Коммунистлар қонундан ташқари ҳеч нарса талаб этишгани йўқ. Улар олган фойдалари Самарқанд область ижроия комитетининг кўрсатмаси билан ўзларига қайтиши мумкин. Узоқ йиллар давомида шундай эди. Бошқа областларда ҳам шундай. Негадир фақат Самарқанд областида «Мясомолторг»нинг қўли баланд келяпти.

Дарҳақиқат, гўшт ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлаб, ўз пулига икки килограмм гўшт ололмаслик, ачинарли ҳол. Корхонани айланиб чиқдик. Бу ердаги меҳнат шароити бошқа завод ва фабрикаларникидан фарқ қилмайди. Яна бир муаммо: планлаштиришда тартиб ўрнатиш зарур. Амалда йўқ қорамол учун бирлашмага план қўйиб, ишчилар оғир аҳволга туширишиб қўйилганини қандай изоҳлаш мумкин? Айниқса, хўжалик ҳисоби жорий этилган бир пайтда. Қолаверса, бирлашмага қорамол етказиб бериш жадвалига амал қилиб, ойнинг охирги кунларида рўй бераётган асабийликка чек қўйиш лозим.

Умуман идеологияни бир четга суриб қўйиш пайти ўтди. У энди қоғозбозлик эмас, балки муҳим муаммолар ечиладиган майдонга айланмоғи керак. Биргина ушбу гўшт ишлаб чиқариш саноати бирлашмасидаги аҳвол ҳали баъзилар буни тушуниб етмаганини кўрсатади. Улар сўзининг обрўси тушиб кетиши ўзларининг обрўлари тўкилиши эканлигини англаб етсалар, ҳам одамларга, ҳам улар бошқариб турган соҳага, ҳам қайта қуриш жадаллашувига наф келтиришар эди.

Ж. МАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РЕДАКЦИЯДАН: Ҳурматли газетхон! Бу хусусда сиз нима дейсиз? Балки масаланинг бошқа жиҳатлари бордир? Сўз ва иш бирлигига эришиш учун нима қилмоқ керак? Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, Самарқанд область ижрокоми, Жомбой район партия комитети ҳам бу ҳақда фикр-мулоҳазаларини билдиришади, деган умиддамиз.

Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони» газетаси бундан буён «Сўзимиз қандай из қолдиряпти?» рубрикаси остида газетхонларнинг ўзлари ишлаётган коллективдаги оммавий-сиёсий, тарбиявий ишлар аҳволи, бу борадаги муаммолар ва уларни ҳал этиш ҳақидаги фикр-мулоҳазалари, таклифлари билдирилган мақолаларни ҳам мунтазам эълон қилиб боради.

МЕҲНАТ ЗАРБДОРИ

● **Республика Маҳаллий саноат министрлигига қарашли «Комфорт» ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнаткашлари ўн иккинчи беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш йўлида социалистик мусобақани кун сайин қизитмоқдалар. Ҳар бир ишчи графикдан ўзиб ишлаш, маҳсулот сифатини яхшилаш тўғрисида ўйлаяпти.**

Созловчи Ф. Шаяхметов ана шундай меҳнат пешқадамларидан биридир. У тайёрлаган маҳсулот корхона сифат комиссияси томонидан «яхши» ва «аъло» баҳога қабул қилинаётир.

Ф. Шаяхметов жамоат ишларида ҳам фаол. У цех партия ташкилотининг секретари. Шу боисдан ҳам у партия йиғилишларида кун тартибига долзарб масалаларнинг қўйилишига интилади.

Суратда: ишчи Ф. Шаяхметов смена бошланиши олдидан.

Л. ГУСЕИНОВ фотоси.

ДЎППИ ТИКСАМ...

● **Тошкентдаги бадиий буюмлар фабрикаси дўппи цехи чеварлари меҳнати ҳақида гап кетгудек бўлса, машҳур қўшиқ ёдга келади. Чиндан ҳам чеварлар дўппини ўринлатиб тикишга алоҳида эътибор беришади.**

Шарифа Икниматова — корхона фахри. У доимо меҳнат ғолиблари сафида боради. Смена топшириғини ортиғи билан бажариб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

— Халқимизнинг асрлар бўйи ардоқлаб келаётган касбларидан бири билан шуғулланишимдан фахрланаман, — дейди ишчи. — Корхонамизда тайёрланаётган маҳсулотлар элга манзур бўлиши учун куч ва ғайратимизни аямаймиз.

А. ТУРАЕВ фотоси.

• *Қардошим — жондошим*

НОВГОРОД ЧОРЛАЙДИ

Жумабой Юсуфжонов Андижондаги гидромелиорация техникумини тугаллаб, комсомол йўлланмаси билан Новгород областига келган эди. Ёш мутахассис Ноқоратупроқ ўлкани ўзлаштирувчилар сафида ишлашни, ҳаётни чуқурроқ ўрганиш, юрт кўришни ният қилган эди. Уни 1-«Тошкент» механизациялашган кўчма колоннасига ишга қабул қилишди... Совет Армияси сафида хизматни тугаллаб, яна қадрдон бўлиб қолган Шимск районига, кўнгил қўйгани Наташа ҳузурига шошди...

Новгород областида ишлаётган Турсунпўлат Расуловнинг ҳаёт йўли ҳам шундай. У йигитлик бурчини ўтагач, Новгородда механизаторлар курсида ўқиди, ҳозир тракторчи бўлиб ишлаяпти. Бу меҳнатсевар йигитнинг ҳамюрти — наманганлик Ҳабибулла Рўзиев ҳам солдатлик кийимини ечиб улгурмай бу ерга келган. Олти йилдан буён ҳайдовчи бўлиб ишлаяпти. Турсунпўлат билан Ҳабибулла шу ерда уйланишди, фарзандли бўлишди. Жумабой ҳам Наташа билан турмуш қургач, Шимскда уй олди. Улар оиласида икки қиз вояга етяпти.

Ўзбекистонликлар Новгород областида чорвачилик комплекслари, турар жойлар, мактаблар, болалар боғчалари қуришяпти, ботқоқликларда мелиорация тадбирларини амалга оширишмоқда. Масалан, ҳамюртларимиз кучи билан ўтган йили 9,5 минг квадрат метр уй-жой, 12,5 километр қаттиқ қатламли йўл қурилди. «Дружба» совхозида 400 ўринли клуб, «Тошкент» совхозида 1,5 гектар майдонда теплица, 800 бош қорамолга чорва комплекси ва бошқа бир қатор объектлар барпо этилиб, россияликларга туҳфа этилди.

РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонаси, айниқса, Новгород области мамлакат Озиқ-овқат программаси бажарилишига катта ҳисса қўшиши керак. Шу мақсадда кўп маблағ сарф этиляпти.

Жумабой армия сафидан қайтгач, 1-«Тошкент» ихтисослаштирилган механизация кўчма колоннасига кириб келганида унга экскаватор машинисти бўлиб ишлашни таклиф қилишди. Чунки кадрлар йўқлигидан ҳар уч экскаваторнинг бири бекор турарди. Мана, олти йилдирки, Жумабой экскаваторни бошқариб, кунлик нормаларини ошириб адо этаяпти. Маоши ҳам ёмон эмас. Ойига 250—300 сўмдан иш ҳақи, бунга қўшимча 50 процент коэффициент олаяпти.

Новгородга малакали мутахассислар зарур. Аммо ўша ернинг ўзида ҳам касб-ҳунар ўрганиш, малака ошириш мумкин. Трест қошида механизаторлар тайёрлаш курси мунтазам ишлаб турибди. «Узновгородводстрой» тресты Ўзбекистондаги гидромелиорация техникумларига, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтига ўз стипендияларини жўнатмоқда.

Ҳозир Новгороднинг Мошенск, Пола посёлкалари, Сольци шаҳрида жойлашган ихтисослаштирилган механизация кўчма колонналарида механизаторлар, қурувчилар, шофёрлар етишмаяпти. Парфино, Волотовск районларида қурилаётган «Тошкент», «Дружба» совхозларида ҳам ўз касбини яхши билган мутахассис кадрлар жуда кам. Оқибатда кўп механизмлар ишсиз турибди. Бу эса ўлкани ўзлаштириш суръатига таъсир этмоқда.

Мутахассис, ишчи ва механизаторларнинг етишмаслиги масаласи турли даражадаги йиғилишларда муҳокама этиляпти. Бироқ, тузук ўзгариш бўлмаяпти. Чунки, Ноқоратупроқ ўлкани ўзлаштириш бошланган вақтдан буён асосий маблағлар ишлаб чиқариш объектлари қурилишига сарфланди. Социал-маданий иморатларни барпо этишга иккинчи даражали масала сифатида қаралди.

Кейинги икки йилдан бери мелиораторларнинг уй-жой шароитларини яхшилашга аҳамият берилмоқда. 1990 йилгача Сольци шаҳрининг ўзида мелиораторларга атаб 1830 квадрат метр уй-жой қурилади. Мошенск, Волотовск, Шимск ва бошқа посёлкаларда ҳам кўплаб турар жойлар барпо этилади. Трестнинг 80 процент қурувчи ва хизматчилари квартира билан таъминланган.

Шимскда йирик савдо маркази, болалар боғчаси, ҳаммом, «Тошкент» совхозида маданият уйи қурилади. Волотовск ва Пола посёлкаларига табиий газ олиб келинади, марказий иссиқлик тармоғи ўтказилади. Бу каби қатор социал тадбирлар кадрлар қўнимсизлигига барҳам бериш мақсадида амалга оширилмоқда.

Ўзбекистондан келганларнинг ярмидан кўпроғи бу ерда доимий яшашмоқда. Бир қисм одамлар эса қисқа муддатларга командировкага келиб-кетишяпти. Қисқа вақт ишлаб кетиш учун келаётган кишиларнинг кўпчилиги ўз меҳнатининг пировард натижаси билан унча қизиқишмайди. Лекин трест раҳбарлари уларни рад этганлари билан доимий ишлайдиган кадрларни қаердан қидиришади? «Узновгородводстрой» трестида ишлаётган ҳамюртларимиз газета орқали ўзбекистонликларга мурожаат қилиб, уларни Новгород диёрида ишлашга даъват этишимни илтимос қилишди.

Л. ГУРО.

Газетада босилмади, аммо чора кўрилди

ҚАТТИҚ ҲАЙФСАН БЕРИЛДИ

Фориш районида яшовчи Т. Қўшоқова ўз хатида район алоқа тармоғидаги камчиликлар тўғрисида ёзган эди.

Ушбу ариза юзасидан текшириш ўтказган **СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ**дан олинган расмий жавобда таъкидланишича, область алоқа ишлаб чиқариш-техника бошқармаси кенгаши қарори билан молиявий камчиликларга йўл қўйганлиги учун район алоқа тармоғи бошлиғи К. Аҳмедовга қаттиқ ҳайфсан берилди.

ТУҲМАТ ҚИЛГАНЛИГИ УЧУН

Нурота районида истиқомат қилувчи Б. Тўхтамишев ҳамқишлоғи О. Йўлдошев унга нисбатан туҳмат тарқатганлигини маълум қилган эди.

Собиқ **НАВОИЙ ОБЛАСТЬ ПРОКУРАТУРАСИ** ушбу шикоят хат юзасидан текшириш ўтказди. О. Йўлдошевнинг иккинчи группа инвалидлиги ҳисобга олиниб, СССР Олий Совети Президиумининг «Улуғ Октябрь социалистик революцияси 70 йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида»ги Фармонига асосан унга нисбатан жиноий иш қўзғатиш рад этилган.

Нурота район прокуратураси текшириш якунлари бўйича О. Йўлдошев ҳисобда турган партия ташкилотини хабардор қилган. Бу масала партия йиғилишида муҳокама қилиниб, О. Йўлдошевга қаттиқ виговор эълон қилинди.

• *Куюнчак газетхон хатлари* •

АЛДАГАНИ БОЛА ЯХШИ

✦ Мактабимиз Қашқадарё область Қамаши районидаги «Фарғона» совхозининг 3-агроучасткасига жойлашган. Ҳозирги кунда у ерда икки сменада 623 ўқувчи ўқимоқда. Синфхоналаримиз тор, парта, стол, стуллар етишмайди. Синфдан ташқари машғулотларни қаҳратон, ёмғирли кунларда ҳам далада ўтказишга мажбурмиз. Физкультура-спорт заллари ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Шу йил бошида совхозимиз раҳбарларидан янги, замонавий мактаб қуриб берамиз, деган ваъдани эшитиб қувонгандик. Кейин бу иш тўхтатилди. Қашқадарё область агросаноат бўлимидагилар ҳали лойиҳа сметаси тайёр бўлмаган мактабни қуриб беришадиган бўлишибди. Бироқ уларнинг бизга аввалги йиллардаги ваъдалари ёдидан чиққанга ўхшайди.

Шу мактабнинг 10-синф битирувчилари: Г. ЙЎЛДОШЕВА, А. ЙЎЛДОШЕВ, И. МАРДОНОВ, Ғ. МУҲАММАДИЕВ ва яна 42 ўқувчи имзо чеккан.

ҲАМЖИҲАТЛИК ЛОЗИМ

✦ Фарғона областида педагогик кадрлар касб маҳоратини юксалтиришнинг, педагогик тажрибаларни умумлаштириш ва оммалаштиришнинг илмий-методик маркази бўлган область ўқитувчилар малакасини ошириш институтини ёпиб, бу ишларни Фарғона давлат педагогика институти зиммасига юклаш планлаштирилмоқда. Таажжубланарли ери шундаки, бу демократик асосда, ҳар иккала институт ишини илмий тарзда ўрганиб, коллективлар фикрига таянган ҳолда эмас, балки уларни чалғитиш йўли билан олиб борилмоқда. Агар ўқитувчилар малакасини ошириш институти ёпилиб, бу ишлар педагогика институти зиммасига топширилса, областдаги 40 минг ўқитувчининг ўз устида ишлашига ёрдам бериш, фанларни ўқитиш методикасини такомиллаштириш билан ким шуғулланади ва бунинг самарадорлиги қай даражада бўлади?

Фарғона область ўқитувчилар малакасини ошириш институти коллективи номидан М. АБДУРАҲМОНОВА, В. УСМОНОВ, А. ТОЖИБОЕВ ва бошқалар.

ЎҚУВЧИЛАР ЧАЛҒИМАСИН

✦ Халқ маорифида қайта қуриш она тили муаллимларига катта масъулият юклайди. Дарсликлар эса бу борада ўқитувчига қанот, ўқувчига ойдин йўл вазифасини ўташи керак. Афсуски, она тилидан чоп этилаётган дарсликлар педагогларга қанотгина эмас, тирговиччалик ҳам асқотмаяпти. Негаки, уларда баён этилаётган назарий маълумотлар чалакам-чатти, тумтароқлиги устига, шаклбозлик устун. Бу ҳавола қилинаётган машқларда айниқса яққол кўзга ташланади. Машқларнинг 90 фоиздан зиёди у ер-бу ердан «қайчилаб» олинган. Бу тил материалининг ҳаётий моҳиятини ўқувчи томонидан англаб етмасликка олиб келяпти. Шу туфайли ўзбек тили грамматикаси дарслиги қайта ишланиб, такомиллаштирилиши керак.

Ҳ. АБДУЛФАТТОЕВ,
Андижон области.

ҲАМШИРА ҲУШЁР БЎЛМАСА...

✦ Республикамизда болалар ўлимининг кўплигига даволовчи муассасалар моддий-техника базасининг ночорлиги, тиббий ёрдам сифати пастлиги сабаб бўлмоқда. Бу борада педиатр шифокорларимиз, участка фельдшерлари ҳам камчиликка йўл қўймоқдалар. Болани овқатлантириш режими, миқдори, уни тайёрлаш методикаси оналарга тушунтирилмайди. Гўдакнинг ўсиши, ривожланиши ойлаб назорат қилинмайди. Қишлоқ жойларда болалар фақат касал бўлгандагина фельдшер ёки врач кўригида бўлади. Демоқчиманки, ҳамширалар ишидаги жиддий камчиликлар ҳам тугатилмас экан, болалар ўлими кўплигича қолаверади.

Б. ХОЛМАМАТОВ,
Сурхондарё области.

• Ижара—истиқбол йўли

ОМИЛКОРЛИК ПАНД БЕРМАЙДИ

Қишлоқ хўжалигида иш юритишнинг янги, илғор усулларини кенг жорий этиш ҳақида кўп гапириляпти. Бу гапларда жон бор. Маъмуриятчилик, буйруқбозлик усулида иш кўриш яхши натижаларга олиб келмади. Янгича усуллар эса деҳқоннинг, чорвадорнинг ўз ишига муҳаббатини оширди. У ихлос билан, ижодий ишлай бошлади.

Ўтган йили фермамиз ижара пудрати усулида ишлашга ўтди. Илгари йигирмага яқин одам ишлардик. Ижара пудратига ўтгач, ўн икки киши қолдик, холос. Ҳамма ўз ишини билиб қилаверади. Ем вақтида етказиб берилмади», «Дағал хашак майдаланмай қолди» «Омухта ем сифатсиз бўлибди», «Чиқинди кўпайиб кетди», деган гапларга барҳам берилди. Чунки эндиликда емни сифатсиз тайёрлайдиган ишчи бу билан биринчи навбатда ўз ҳамёнига зарар етказаётганлигини яхши билади. Шу туфайли ем-хашак нишхўрдга чиқмаётир. Пировардида у тежаляпти.

1989 йилнинг дастлабки уч кунидаёқ колхозимиз давлатга гўшт топшириш ярим йиллик планини уддалаб қўйди. Бунда фермамиз молбоқарларининг ҳиссаси катта бўлди. Давлатга 91 тонна юқори сифатли гўшт етказиб бердик. Ҳозирги пайтда 103 та новвос боқяпмиз. Учинчи квартал охирига бориб йиллик гўшт тайёрлаш планини ҳам бажарамиз. Бундан ташқари наслли бузоқлар етиштириб, бошқа хўжаликларга сотиш ниятимиз ҳам бор.

Яқинда бўлиб ўтган колхоз ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзга чиқиб, ижара пудратининг афзалликлари ҳақида гапирдим. Колхозимизда ишлаб чиқаришнинг барча тармоқларида ёппасига ижара пудратига ўтишга қарор қилинди. Ҳозирги пайтда ерларни ижарага бериш давом этяпти.

Албатта, бу борада баъзи бир муаммолар ҳам йўқ эмас. Масалан, мен колхоз ҳисобот-сайлов йиғилишида ижара пудратига ўтган фермамиз учун колхоз правлениеси экин ери ажратиб берса яхши бўлишини айтдим. Чунки мана шунда озуқани ҳам ўзимиз етиштира олар эдик. Бу, биринчидан — колхоз ишлаб чиқаришига фақат фойда келтирса, иккинчидан —ижарачиларга ҳам яхши бўлади. Зеро, озуқа учун харажат камайиб, иш ҳақи мўмай бўлади.

Тўғри, хўжаликда ижара пудратига ўтилгач, бир қанча одамлар ишсиз қолишди. Бироқ қаловини топсанг қор ёнади, деганларидек, бунинг ҳам иложини қилиш мумкин. Масалан, бизда чорвадан бўшаган кишилар ижара пудрати асосида унумдорлик отряди тузишди. Отрядга ўн бир киши биркитилган. Унинг ўнта араваси, иккита юклагичи, иккита гўнг сепувчи мосламаси бор. Отряд аъзолари колхоз фермаларидан маҳаллий ўғит тайёрлаб, уни чиритадилар, сўнгра колхоз ерларига, шунингдек, колхозчиларнинг шахсий томорқаларига сепиб берадилар. Маҳаллий ўғитнинг ҳар тоннасини 4 сўмдан сотишади.

Колхоз биолабораторияси ҳам ижара пудратига ўтди. Биолаборатория ходимлари колхоз далалари, шунингдек, колхозчиларнинг шахсий томорқаларига ҳам биологик усулда ишлов беришади. Мана шу усул шарофати туфайли колхоз областда биринчи бўлиб, экин-тикинлар парваришида заҳарли химикатлар қўллашдан мутлақо воз кечди. Бунда, биринчидан биолаборатория ходимлари самарали ишлаб, кўп даромад қилишди, иккинчидан, колхознинг ўзи ҳам химикатлар сотиб олишга сарфланадиган 100 минг сўм маблағни тежаб қолди.

Ижара пудрати — истиқбол йўли. Фақат уни омилкорлик билан, ўрнига қараб татбиқ этиш лозим.

Орифжон АБДУРАҲИМОВ,
Қува районидаги «Коммунизм» колхози бўрдоқичилик фермаси мудири.

Илғор усулда

Бугунги кунда чорвачиликнинг истиқболли усулларидан бири — ижара эканлигини ҳаёт кўрсатмоқда. Республикамиздаги кўпгина хўжаликларда ижара усулида иш юритиш туфайли фермаларда муайян силжишга эришиляпти. Ленин районидаги Энгельс номли колхозда ҳам бу усул яхши самара беряпти.

Хўжаликда 1500 дан ортиқ қўй бор. Уларнинг 900 боши совлиқлардир. Чўпонлар айни кунларда қўзилатиш мавсумини муваффақиятли ўтказишга ҳаракат қилишяпти. Шуниси қувончлики, бу ерда дастлабки қўйлар қўзилай бошлади.

Ижарачилардан Худойназар Алимқулов ўз боқимидаги 430 бош қўй-қўзини меҳр билан парваришламоқда. У бу йил давлатга 800 килограмм жун ва 10 тонна гўшт топшириш мажбуриятини олган.

Уйчи районидаги «Ленинчи йўл» колхозининг моҳир сут соғувчиси, ВЛКСМ аъзоси, Ўктамхон Миржалилова ўзига биркитилган 22 бош сигирнинг ҳар биридан 2500 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилган. У қиш кунларида ҳам ҳар бир сигирдан кунига 8—10 килограммдан сут соғиб олишга эришмоқда. Говмишларни тўйимли озуқалар билан боқиши, уларга илитилган сув бериши туфайли унинг ютуқлари тобора кўпаймоқда.

Суратда: 1. Илғор сут соғувчи Ўктамхон Миржалилова, 2. Ижарачи чўпон Худойназар Алимқулов ва унинг турмуш ўртоғи Хадича қўйларга озуқа тарқатишаётир.

Р. АШУРОВ фотоси (ЎзТАГ).

ТАСС хабар қилади

Дунё овози

КЎП БОЛАЛИ ОИЛАЛАР КЛУБИ

БУДАПЕШТ. «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун!» — мушкетёрларнинг бу машҳур шиори яқинда Венгриянинг Сексарде шаҳрида очилган одатдан ташқари клуб фаолиятини тўла ифодалайди. Бу клубнинг ўзига хослиги шундаки, унинг аъзолари кўп болали оилалардир.

Сексарде клуби ҳозирги вақтда болалар кийим-кечакларини айирбошлаш фондини ташкил қилди, ота-оналар фондга катта фарзандларининг кийилган, лекин яхши сақланган кийимларини топшириб, уларга тўғри келадиган устки кийим ва пойабзални танлаб олишлари мумкин. Клуб ҳузурида кечки болалар боғчалари ва яслилари бор, бу ерда оналар навбатма-навбат болалар билан шуғулланадилар, уларнинг кўплари махсус педагогика маълумотига эга.

Сексарде клубига ўхшаган кўп болали оилаларнинг клублари ҳозир мамлакатнинг кўпгина шаҳарларида ишлаб турибди. Уларнинг деярли ҳаммаси республика бирлашмаси составига киради, бирлашма уларнинг ишига кўмаклашади, уларнинг манфаатларини ҳимоя қилади. Бундай жамоат ташкилотининг борлиги жуда муҳим, чунки кўп болали оилалар сони анчагина. 184 минг оилада камида учтадан бола бор. Бу эса венгриялик болалар ва қизларнинг 20 проценти оилаларнинг олти процентида тарбияланаётганини кўрсатади.

НАЖИБУЛЛОНИНГ ЭРОН ВА ТУРКИЯ ПРЕЗИДЕНТЛАРИГА МАКТУБИ

Афғонистон Республикасининг президенти Нажибулло қўшни Эрон ва Туркия президентларига мактуб юборди.

Эрон президенти Сайёд али Хаменеи номига юборилган мактубда мамлакатда тинчлик ва хавфсизликни тиклаш, ўн йиллик уруш қийинчиликларини бошидан кечирган афғон халқининг бахтли келажагини таъминлаш учун Афғонистон ҳукумати ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни бажаришга аҳду паймон қилганлиги таъкидланади. Шу мақсадда, дейилади мактубда, Афғонистон раҳбарияти миллий яраш сиёсатини амалга оширмоқда, сиёсий маҳбусларнинг афв этилиши, қочоқларга мол-мулкининг қайтариб берилгани, олий жирғага янги конституция қабул қилгани, кўп партияли систmanning тузилгани ана шу сиёсатнинг асосий ютуқларидир. Ҳозир Афғонистонда бир-бирига қарама-қарши турган икки асосий куч бор. Улардан бири биродаркушлик дарҳол тўхтатилишини, иккинчиси мусулмонлар мусулмонларни қириб ташлашини давом эттиришни истамоқда. Биз Афғонистонда урушни тўхтатиш ва оппозиция кучларини ўт очишни тўхтатиш ва кенг негизда коалицион ҳукумат тузиш масаласида ўзаро розиликка эришишга кўндириш учун куч-ғайрат сарфлашни таклиф этамиз, дейилади мактубда.

Туркия президенти Кенан Эвренга йўлланган мактубда Афғонистонга доир Женева битимларига тўла мувофиқ равишда мамлакатдан совет қўшинларини олиб чиқиб кетиш тугаллангани таъкидланади. Бу воқеа Афғонистон Республикаси билан СССРнинг афғон можаросини сиёсий йўл билан тинч бартараф этишга бутун чоралар билан кўмаклашишга қаратилган самимий мудаосининг ифодасидир. Бироқ Покистон билан АҚШ афғон диёрида биродаркушликни давом эттиришга ундаб, Женева битимларини қўпол равишда бузмоқда. Биз жаҳон ҳамжамиятидан ва айниқса ислом давлатларидан биродаркушликни тўхтатиб, уруш вайрон қилган мамлакатни тиклашда мадад беришни илтимос қиламиз.

Ёшлар талаби

● ОСЛО.

НАТО тинчликни мустаҳкамлаш, хавфсизлик ва қуролсизланиш манфаатлари йўлида Европада тактик ядро қуролларини модернизациялашдан воз кечиши, қитъа шимолида ҳарбий тайёргарликларни тўхтатиши лозим. Норвегия ҳукмрон ишчи партияси ёшлар ташкилотининг ўз ишини ниҳоясига етказган съезди ана шундай талаблар билан чиқди.

Анжуманда қабул қилинган ташқи сиёсий резолюцияда НАТОда ишлаб чиқилган «олдинги маррага ўтиш» ҳарбий-денгиз стратегияси қораланади, блок раҳбариятидан Шимолий Атлантика сувларида машқлар миқдори ва кўламини қисқартириш талаб этилади.

Норозилик белгиси

● ИСЛОМОБОД.

Турли йўналишдаги оппозициячи афғон гуруҳлари ўртасида чиққан янги ихтилофлар маслаҳат кенгаши (шўроси) ишини тўхтатиб қўйди. Бу кенгашни Покистоннинг Равалпинди шаҳрида оппозициячилар чақирган эдилар. Мўътадил партияларнинг вакиллари экстремистлар томонидан қўйилган Аҳмад Шоҳ бошчилигидаги «ўтиш даври ҳукумати» составига қарши норозилик белгиси остида яна мажлислар залини ташлаб чиқиб кетдилар.

Шарҳчилар таклиф этилган «ҳукумат» состави ҳатто экстремист руҳидаги оппозициячилар гуруҳи ўртасида ҳам кучли баҳс келтириб чиқарганлигини таъкидлашмоқда.

Эронда жойлашиб олган «саккизлар уюшмаси»нинг вакиллари шўрода ўз ваколатига нисбатан Пешавор «еттилиги» билан ихтилофларни бартараф эта олмай, Покистондан жўнаб кетдилар.

Якшанба кунги мажлис чоғида шўро жойлашган бинода афғон оппозициячиларини қўриқлаётган Покистон полициячиларидан бири ўз бошлиғига тўппончадан ўқ узиб, уни ўлдирган. Полициячи хавфсизлик кучлари томонидан қамоққа олинган.

Сиёсий қўшиқлар фестивали

БЕРЛИН. Болгария, ГДР, Буюк Британия, Вьетнам, КХДР, Туркия, Чилидан, Фаластин озодлик ташкилотидан келган вокал-чолғу ансамбллари ва яккахон хонандалар ҳамда СВАПО болалар хори куни-кеча бу ерда ниҳоясига етган Сиёсий қўшиқлар XIX фестивалининг сўнгги концертида иштирок этишди. Бир ҳафта мобайнида ана шу қўшиқ анжуманининг концертларида минглаб томошабинлар бўлишди. 26 мамлакатдан, шу жумладан СССРдан, шунингдек Ғарбий Берлиндан келган қарийб 60 коллектив ва яккахон хонанда ўз маҳоратларини намойиш этди.

Нарх-наво ошди

ҚОҲИРА. Мисрда баъзи озиқ-овқат ва истеъмол товарларининг нархлари ўрта ҳисобда йигирма процент ошди. Сигарета, кир совун, сут, эритилган сариёғ ва пишлоқ сингари товарларнинг янги нархлари пайдо бўлди. Ип газламалар қимматлашди.

«Ал вафд» газетасининг хабар беришича, бу галги нарх-навонинг ошиши ишлаб чиқаришдаги харажатларнинг кўпайганлиги билан боғлиқ.

Собиқ давлат секретари янги лавозимда

АҚШнинг собиқ давлат секретари Жорж Шульц АҚШдаги энг катта нефть корпорацияларидан бири «Шеврон» директорлари кенгаши составига тайинланганлиги, шунингдек «Бектел» қурилиш концерни раҳбариятига киритилгани ҳақида бу ерда эълон қилинди.

Шульц Калифорниядаги «катта бизнес» билан азалий алоқага эга. Президент Рейган 1982 йилда унга давлат секретари бўлишни таклиф этгунига қадар, Шульц «Бектел» президенти лавозимини эгаллаб келган эди. Рейган маъмурияти ҳукмронлиги йилларида мазкур концерн сердаромад ҳукумат буюртмаларини олиш ва энг аввало Пентагоннинг ҳарбий объектлар қурилиши тўғрисидаги кўп миллионли шартномалари эвазига ўз фойдасини анча кўпайтирди.

Илгари шу ойдаёқ Шульц АҚШдаги энг катта автомобилсозлик корпорацияси «Женерал моторс» директорлари кенгашига киритилган эди.

Буюртмага биноан... буйрак

«Буйрак савдоси — ахлоқ масаласидир». Америка ҳафталик нашри «Ньюсуик» ана шу сарлавҳа остида мақола эълон қилди. Қуйида уни айрим қисқаришлар билан эълон қиляпмиз.

«Сиз таназзулга учрадингиз, жамият учун моховдан фарқингиз йўқ. Сизнинг аҳволингиз юридик ва социал маънода СПИД билан оғриган беморникидан яхши эмас. Сизни таъқиб этадилар... Жиноятчилик қўлингиздан келмаса, йирик ўғирликка журъатингиз етмаса, банкни ўмаришга ёки чет элларда янги ҳаёт бошлашга ожизлик қилсангиз, мен сизга бунинг иложини топиб бераман. Донор бўлинг, буйрагингизни қурбон қилинг».

Бу жумла Ғарбий Германияда оғиздан-оғизга кўчиб юрган, кўп нусхада тарқатилган мурожаат-хатидан олинди. Ғарбий Германиядаги «Донорлик ва инсон организмини кўчириб ўтказиш бўйича уюшма» деб номланувчи компания соғлом буйрак учун 45 минг доллар таклиф этмоқда. Бир неча ой муқаддам компания бошлиғи граф Рэйнер Ренэ Аделманн фон Аделманнсфельден бу таклифни таназзулга учраганлар ҳақидаги эълонда фамилияси қайд этилган ғарблик немисларга жўната бошлади. У инсон буйрагини кўчириб ўтказишга муҳтож кишиларга сотиш ниятида. Унинг нархи Ғарбий Германиядан ташқаридаги клиникада ўтказиладиган операцияни ҳам қўшиб ҳисоблаганда, 85 минг доллар.

«Мен фақат яхшилик қилмоқчиман, — эътироф этди Аделманн, — одамлар бўлса, мени гўё бағритош ва бераҳм ишбилармон, деб ўйлашяпти». Кутилаётган даромад, — бир буйрак учун 11 минг доллар, — унинг сўзича, «мутлақо нормал». суммадир.

Аммо Аделманннинг эндигина оёққа тураётган корхонасининг рақобатчилари ҳам пайдо бўлиб қолди. Франкфуртлик бизнесмен Рейнер Шерер «Буйракни Осиёда кўчириб ўтказиш» шартномасини таклиф этди. Бу шартнома Ҳиндистонга бориш ва келиш харажатлари, янги буйрак, операциядан сўнг қараб туриш учун мўлжалланган уч ярим ҳафталик дам олишни ўз ичига олади ва тахминан 45 минг долларни ташкил қилади. Шерернинг ўзи ҳар бир буйрак учун «ташкилий йиғим» сифатида бор-йўғи 1100 доллар олишни умид қилмоқда. Шунингдек, унинг харажатлари ҳам камроқ — Шерер буйракни «учинчи дунё» мамлакатларидан сотиб олмоқчи. «Бизни «мафия» деб аташмоқда, — деди у. — Аммо бизнинг ниятимиз — одамларга ёрдам беришдир. Камбағал учун қайсиси афзал — мендан 20 минг марка олишми ёки ўликларни ташувчи аравага мурдасини икки соғлом буйраги билан ортиб кетишларини кутиб оч-наҳор яшашми? Ҳаётда нормал турмуш кечириш учун соғлом одамга битта буйракнинг ўзи кифоя».

Дарҳақиқат, кўп йиллардан буён «учинчи дунё»да инсон аъзоларининг яширин савдоси мавжуд эканлиги ҳақида овозалар юрибди. Бу ҳақдаги баъзи маълумотларга ақл бовар қилмайди, бошқалари ё маҳобат ёки воқеликка номувофиқдир. Инсон аъзоларини сотиш бўйича воситачилар эндиликда Ғарбий Германияда очиқдан-очиқ иш юритишяпти. Ҳар йили Ғарбий Германия, Австрия мамлакатларидаги буйракни кўчириб ўтказишга эҳтиёжманд 8 минг киши регионал расмий марказ — «Евтотрансплант»га мурожаат этмоқда. Марказ эса бор-йўғи уларнинг 2 минг 500 нафарига хизмат кўрсатиш имкониятига эга. Бошқаларга кутиш ва умид қилишга тўғри келяпти.

Ғарбий германиялик врачлар буйрак билан хусусий савдо ривожини тўхтатишга уриниб кўрдилар. Улар ахлоқ кодексига бемор билан қариндошчилик муносабатида бўлмаган тирик донорларнинг буйракларини кўчириб ўтказишни таъқиқловчи қўшимча киритилиши учун овоз бердилар. Мюнхендаги инсон аъзоларини кўчириб ўтказиш бўйича Гросс Хадер марказининг раҳбари, профессор Вальтер Ланд яқинда кескинроқ фикр билдириб қўл остидаги клиникада тирик донорларнинг буйракларини кўчириб ўтказиш бўйича операция умуман қилинмаслигини маълум қилди. Бироқ ахлоқий кодекс юридик кучга эга эмас.

(АПН).

Болалар соғлиғини муҳофаза қилиш—«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси ва республика телевидениеси назоратида

ФАРЗАНД НИҲОЛДИР

Кейинги йилларда Бухоро областида болалар тўғрисида ғамхўрлик амалий тус олмоқда. Энг яхши тадбирлар область, шаҳар ва район марказларида амалга ошириляпти. Рейд бригадаси аъзолари Бухоро шаҳридаги 16-боғчага борганларида, болалар энди тушликни тугатиб ухлашга тайёрланаётган экан. Бир ҳафталик таомномани кўздан кечирган киши бу ерда болаларга тўйимли ва сервитамин овқатлар берилаётганига ишонч ҳосил қилади. Боғча ошхонасида бундай мазали таомлар тайёрлаш учун барча шароит муҳайё. Яқин келажакда барча шаҳарлик болаларни бундай муассасаларга тўла жалб қилиш учун имкониятлар бор. Энди бу боғчаларда сузиш ҳавзалари, қишки спорт заллари барпо қилиш масаласи ҳал этилиши керак.

Афсуски, қишлоқ боғчаларининг ходимлари бундай орзу-умидлар қилишига вақт ҳали эрта. Свердлов районидаги боғча-яслиларда бўлганимизда бунга ишонч ҳосил қилдик. Яқин-яқинларгача Ленин номли колхозда болаларни доимий мактабгача тарбия муассасаларига жалб этиш бор-йўғи етти процентни ташкил қиларди. Ўтган йилнинг бошида район ташкилотлари колхоздаги социал муаммоларни ўрганиш мақсадида «Очиқ хат»лар куни ўтказганида бутун халқ оёққа турди. Колхозчилар янги раҳбардан биринчи навбатда типовой боғча қурилишини бошлаб юборишни талаб қилишди.

Шундан буён ўтган қисқа муддат ичида қуриб битказилган 90 ўринли янги боғчага келганимизда болалар бу ерда совуқдан дийдираб ўтирганликларини кўриб ҳафсаламиз пир бўлди. Райондаги 194-кўчма механизациялашган колонна раҳбарлари объектни тезроқ фойдаланишга топширишга қизиқиб, уни яхши иситиш тўғрисида қайғурмаганлар. Лойиҳада кўзда тутилган бақувват иситиш қозони ўрнига тўртта ясама ускуна ўрнатилган, холос.

Ўша куни электр линиясида содир бўлган авария оқибатида болалар тушликда иссиқ овқатсиз қолишди. Овқатни суюлтирилган газ ёрдамида тайёрлаш учун шароит яратишни эса ҳеч ким хаёлига келтирмади. Афтидан, колхоз правлениесининг раиси Ж. Ҳамроев ҳам, кўчма колонна бошлиғи Н. Янгиев ҳам алдагани бола яхши, у ҳеч қаерга шикоят ёзиб ўтирмайди, деб ҳисоблашади. Ҳайтовур ўша куниёқ электр линиясидаги авария тузатилди, эртасига лойиҳада кўзда тутилган иситиш қозони олиб келиб ўрнатилди. Боғча ошхонасини колхоз ҳисобидан зарур масаллиқлар билан таъминлаш тадбирлари кўрилди. Демак, хоҳиш-ирода бўлган тақдирда бундай камчиликларнинг барчасини тез тузатиш мумкин экан.

БИЗНИНГ СПРАВКА: Областда 654 та мактабгача тарбия болалар муассасаси фаолият кўрсатиб, унда 75 минг 889 бола тарбияланмоқда. Бу областдаги барча шу ёшдаги болаларнинг 39,8 процентини ташкил қилади. Қишлоқ жойларида болаларни бундай муассасаларга жалб қилиш ўртача кўрсаткичи 30,9 процентдан иборат. Айни маҳалда областда ўн икки минг ота-она ўз фарзандларини боғча ёки яслига қўйиш учун навбат кутмоқда.

Областдаги мактаб ошхоналарида болаларни овқатлантиришнинг аҳволи таҳлил қилинганда, икки хил манзарага дуч келдик. Масалан, Бухоро шаҳар умумий овқатланиш трестининг мактаб ошхоналарини ярим фабрикат ва тайёр таомлар билан таъминлаш комбинатида бўлган ҳар бир киши қониқиш ҳосил қилади. Комбинатнинг 22 кишилик коллективи ҳар куни ўн минг ўқувчи учун нонушта, ўн беш минг ўқувчи учун тушлик таомларнинг масаллиқларини тайёрлаб беради. Бундан ташқари турли хилдаги кулинария маҳсулотлари ҳам шу ерда пиширилади. Корхона цехларида мамлакатимиз ва чет элларда ишлаб чиқарилган замонавий асбоб-ускуналар ишлаб турибди. Тайёрланган маҳсулот зудлик билан шаҳардаги ўттиз бешта мактаб, интернат ошхоналарига махсус транспортда ташилмоқда.

Ғиждувон районидаги Островский номли мактаб ошхонасида барча қишлоқ мактабларида бўлгани каби бир қозонда ўқитувчилар учун, иккинчисида ўқувчилар учун таом пиширилаётгани устидан чиқдик. Уларнинг бирида гўшт бор, иккинчисида деярли йўқ. Район матлубот жамияти пазандаларининг бу ишида ҳеч қандай суиистеъмоллик йўқ. Боиси агар шаҳар ва район марказларидаги мактаблар учун гўшт, сут маҳсулотлари давлат ресурслари ҳисобидан ажратилса, қишлоқ ўқувчилари шу имкониятдан маҳрум. Уларни бундай маҳсулотлар билан колхоз ва совхозлар таъминлаши керак.

Область ижроия комитетида бир ярим йил муқаддам колхозларнинг мактаб ошхоналарини гўшт, сут билан таннархига кўра таъминлаш ҳақида фармойиш чиқарилганди. Бироқ буни бажариш осон эмас. Чунки ўтган йили область колхозлари гўшт тайёрлаш планини 49 процентга бажарди. Умуман, область бўйича эса, бу план 68,2 процентда қолиб кетди. Бундай шароитда хўжалик раҳбари ишлаб чиқарган маҳсулотининг кўпроқ қисмини давлатга сотишга ҳаракат қилади, шу мақсадда ҳатто болаларнинг ризқидан уриб қолишга ҳам мажбур. Чунки, болаларга мўлжалланган гўшт давлатга сотилган маҳсулот ҳисобига кирмайди.

Островский номли мактабда Энгельс номли колхоз болалари таълим олишади. Колхоз правлениеси олти ёшли болаларнинг мактабдаги озиқ-овқат таъминотини ўз зиммасига олган. Лекин бу таъминот моддий ресурслар билан эмас, пул билан қопланади. Агар бу пулга харид нархида гўшт сотиб олиб бўлмаса, ундан нима фойда?

БИЗНИНГ СПРАВКА: Кейинги уч йил ичида областда гўшт тайёрлаш 1,6 баравар, сут тайёрлаш 13,7 процент, тухум тайёрлаш 11,6 процент ўсди. Шундай бўлишига қарамай мактаб ошхоналари ўз фондларини ололмаяптилар.

Шунинг учун ҳам область санитария-эпидемиология станцияси ходимлари мактаб ошхоналарида ўтказган текширишларнинг ҳар бештасидан бирида таомларнинг калориялик даражаси белгиланганидан анча паст чиқди. Жумладан, Бухоро шаҳридаги кўчатчилик совхозининг «Ғунча» боғчасида 0,60, Шофиркон районидаги Куйбишев номли колхознинг 7-боғчасида 0,45, «Шофиркон» колхозидаги 1-боғчада 0,50, Ромитан районидаги «Гулғунча» боғчасида 0,42 процент бўлди. Бундай мисолларни областнинг барча районларидан келтириш мумкин.

Бола саломатлиги, аввало, овқатланиш сифатига, қолаверса жойларда даволаш-профилактика ишларининг қандай ташкил этилганига боғлиқ. Кейинги даврда областда ота-оналар умумий таълими йўлга қўйилгани ижобий самаралар беряпти. Ўқишнинг бу формаси билан областда деярли ўттиз минг ота-она қамраб олинган. Уларнинг олдида педагоглар, гинеколог, педиатр, эпидемиолог, санитария маорифи ходимлари чиқишлар қилишади. Ўтган йили областда яна бир хайрли тадбир амалга оширилди. Барча колхоз ва совхозларда фельдшерлик-акушерлик пунктлари қурилиши хўжалик усулида бошлаб юборилди. Область партия комитетининг махсус аъзоси бу ишга жавобгар қилиб қўйилди. Натижада қишлоқда ўн йиллаб ҳал қилинмаган ишлар бир йилда амалга оширилди. Ҳозир мазкур пунктларнинг айримларида кундузги даволаш стационарлари ишлай бошлади. Бу йил эса областнинг кўпчилик хўжаликларида ҳаммомлар қурилиши бошлаб юборилди. Область партия комитети бу объектларни ҳам ўз назоратига олган. Шу йўсинда «Саломатлик» комплекс программасининг амалга оширилиши она ва бола саломатлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Бироқ тан олиш керак, Ғиждувон районида болалар ўлими область даражасидан анча юқори. Бунга асосий сабаб оналар саломатлигининг заифлигидир. Район шифокорлари ўтказган диспансер кўриги уларнинг ярмидан зиёди камқонлик касаллигига дучор бўлганликларини кўрсатди. Бундай заифликнинг боиси эса уларнинг сифатли овқатланмаётганликларига келиб тақалади. Болаларимиз соғлиғини муҳофаза қилишни истасак, аввал уларнинг оналари тўғрисида ғамхўрликни кучайтиришимиз керак. Ваҳолонки, район марказий шифохонаси ҳузуридаги оналар ва болалар шифохонаси қурилиши пойдеворига биринчи ғишт бундан деярли ўн беш йил муқаддам қўйилган эди. Район колхозлар кенгаши бу касалхонани хўжаликларнинг ҳиссаси билан қуришга бош бўлди. Ҳар йили озми-кўпми маблағ объектда ўзлаштириб борилди. Бундан беш йил муқаддам эса бино лойиҳа қийматининг асосий қисми ўзлаштириб бўлинган бир пайтда ишлар тўхтаб қолди.

Оналар ва болаларнинг шифохонаси район меҳнаткашларига зарурлигини исботлаш учун кўп куч сарфланди. Яқин кунлар ичида қурилишни давом эттириш кўзда тутилмоқда. Район колхозлар кенгашининг бош инженери С. Сафаров ва «Облагропромстрой»нинг 2-трестига қарашли 206-кўчма механизациялашган колонна бошлиғи И. Неъматов касалхона биносини йил охиригача фойдаланишга топширишни ваъда қилишди. Газета ва телевидение редакциялари бу ваъда қандай амалга ошишини ўз назоратлари остига оладилар. Область болалар шифохонасида ҳам ошхона ва даволаш корпусларидан бири жойлашадиган бино қурилиши уч йилдан буён чўзилиб келмоқда.

Бола жисмини мурғак бир ниҳолга қиёслаш мумкин. Бу ниҳолни меҳр билан парвариш қилиш, уни зарарли таъсирлардан асраб қолиш ҳар бир соф виждонли кишининг бурчи. Бу муаммоларни ҳал қилиш тўғрисида хўжалик раҳбарларидан тортиб министргача ҳамма бош қотириши керак.

Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Т. МУЛЛАБОЕВ,
Ўзбекистон телевидениеси болалар ва ўсмирлар учун кўрсатувлар бош редакцияси бў..м мудири.

Ахборот

ДИПЛОМЛАР БЕРИЛДИ

✦ Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Қорақалпоғистон филиали ҳузурида ташкил этилган ойлик патентшунослик курсларини битирганларга дипломлар берилди. Бу ерда автоном республика илмий ва ўқув муассасаларининг, саноат корхоналарининг ходимлари тайёргарликдан ўтдилар. Хўжалик ҳисоби принципларида фаолият кўрсатаётган бундай курслар илмий ишланмаларни амалда татбиқ этишни тезлаштиришга ёрдам беради, фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлайди.

ЧЎЛҚУВАРЛАР УЧУН

✦ **Бўстон қишлоғининг «Джизакстепстрой» бирлашмасида аввал асосан мансабдор кишиларни қабул қилиш учун фойдаланиб келинган меҳмонхона биноси энди бирлашманинг медицина-санитария қисмига берилди. Унда чўлқуварлар учун кундузги касалхона очилди. Даволаш ва физиотерапия хоналари, гимнастика зали, дам олиш хонаси, душхона, сув ҳавзаси бўлган сауна даволанувчилар ихтиёрига бериб қўйилган. Бу ерда қисқа вақт ичида 150 нафар чўлқувар ўз саломатлигини тиклаб олди. Касалхона яқин кунларда яна кенгайтирилади.**

(ЎзТАГ).

• Маънавият масалалари

Мазкур мақолада баён этилган масалалар ҳал этилган ва унинг сабабчиси бўлган кишига жамоатчилик ўз баҳосини берган бўлса-да мақолани босиб чиқаришга қарор қилдик. Токи, бунга ўхшаш хатти-ҳаракатлар бошқа жойларда ҳам такрорланмасин.

ОЛИМ БЎЛСАНГ...

Инсон қадр-қимматини оёқ ости қилиш, ўзини баланд олиб, бошқаларни назарга илмаслик — катта нуқсон. Ҳар бир одам, айниқса, ўзини олим деб ҳисобловчи киши буни яхши тушуниши керак. Икки заҳматкаш олим — доцент Тўлқин Бузруков билан медицина фанлари доктори Боқи Ғаниевларнинг Ўрта Осиё медицина педиатрия институтининг собиқ ректори, айни пайтда мазкур олий ўқув юрти профессори Вали Мажидов ҳақида алам билан ёзган шикоят хатларида худди шу кескин масала кўтарилган эди.

Мазкур аризаларни бир неча ой жиддий ўргандик. Натижада бир папка ҳужжат тўпланди. Ҳужжатларни қайта-қайта кўздан кечирар эканмиз, хат муаллифларининг ҳақ эканликларига ишона бордик.

Хўш, Т. Бузруковнинг В. Мажидовга нисбатан қандай даъволари бор экан, деб сўрарсиз? Редакцияга ёзган шикоят хатида бу саволга у қисқа, лекин аниқ-равшан жавоб берган:

«Ушбу аризам орқали коммунист В. Мажидовнинг ўзимга нисбатан номаълум сабабга кўра қилган ножўя ишлари ҳақида қисқача маълумот бермоқчиман:

1. Кунларнинг бирида тўсатдан ректоратга чақиртирилдим. Кабинетда ректор В. Мажидов билан бирга институтимиз раҳбарлари ўтиришган экан. В. Мажидов мени сўроқ қила бошлади. Унинг айтишича, мен студентларнинг стипендияларини ўзлаштирган эмишман. Кутилмаган туҳматдан жуда изза бўлдим.

Кейинчалик текширувда маълум бўлишича, бу қабиҳ ишни институт бош бухгалтери қилган экан. У Киров район халқ судида жавоб берди. Ножўя иши учун В. Мажидов мендан узр сўраши керак эди. Афсуски, у буни ўзига эп кўрмади. Хуллас, кўпчилик ўртасида ноҳақ ҳақоратланганимча қолавердим.

2. В. Мажидов бир группа олимлар ҳузурида мени юмалоқ хатлар ёзишда айблаб, бадном қилди. Воқеа бундай бўлганди: кунлардан бирида В. Мажидовнинг қонунбузарлиги ва домлаларнинг обрўйини тўккани, баъзи бировларни институтда ўқишга нотўғри қабул қилгани ҳақида «Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясига имзосиз хат тушди. (Хайрият, эндиликда бундай хатлар инобатга олинмайди). Ушбу хат муносабати билан комиссия ташкил этилиб, номигагина текшириш ўтказилгандек бўлинди ва «Хатда келтирилган фактлар тасдиқланмади», деб хулоса чиқарилди. Ёзган кишини топтириш ва жазолатиш мақсадида хат Тошкент шаҳар Киров район прокуратурасига топширилди. В. Мажидов ва унинг тарафдорлари мендан гумонсирашган эди. Ўн ой тергов бердим. Доим кайфиятим бузилиб юрди, оилам безовта бўлди. Бари бир ҳақ бўлиб чиқдим.

«Туҳматчиларни қонунга кўра жазолайдилар-ку! Афсуски, шундай бўлганича йўқ. Бу ҳол мени редакцияга шикоят ариза билан мурожаат этишга мажбур қилди».

Бу гаплар баъзи бир кишиларга балки арзимасдек туюлар. Бизнингча, ундай эмас. Чунки инсоний ғурур топталяпти бу ерда.

Энди профессор Боқи Ғаниев масаласига ўтайлик. Ҳа, бу ўртоққа, айниқса жабр қилганди. Бошқа институтда кафедра мудирлиги вазифасида ишлаб турган олимни қўярда-қўймай В. Мажидов ўз институтига (чиндан ҳам ўша пайтларда САМПИ гўё уники эди) таклиф этди. Б. Ғаниев В. Мажидовни соф виждонли инсон, ҳақиқий олим деб ўйлаб, розилик билдирди. 1979 йилнинг апрелидан у нормал анатомия кафедрасида профессорлик лавозимида ишлай бошлади. 1981 йилнинг декабрида эса конкурсдан муваффақиятли ўтиб, кафедра мудири бўлди. Бу баъзи бировларга ёқмади. Улар кафедрадаги камчиликларни тугатиш ва ишни яхшилашга астойдил киришган профессорга тинчлик бермай қўйишди.

Хуллас, Боқи Ғаниевич, ҳақ йўлдан бораман, ҳалол ва тўғри ишлайман, деб ўзига душман орттираверди.

Энди Б. Ғаниевнинг редакцияга ёзган шикоят хатидан бир шингилини ўқиб кўрайлик:

«Ўрта Осиё медицина педиатрия институтининг собиқ ректори В. М. Мажидов 1983 йилнинг 28 июнида шошилинч равишда институт илмий советига менинг масаламни қўйдириб, сайлов ўтказтирди ва овозларни сохталаштириб кафедра мудирлигидан муддатидан олдин бўшаттириб юборди. Бор-йўғи беш соат ичида тақдирим ни ҳал қилди. Институтдан менга бошқа иш ҳам берилмади.

Мен кўп йиллар мобайнида республикамизда содир бўлган турғунлик ва жуда ҳам кўп хил иллатларнинг шоҳидиман. Талай раҳбар шахсларнинг манфаатпарастлигини, ўз лавозимларини суиистеъмол қилганларини кўрганман. 1982 йил охири, 1983 йилнинг март-апрель ойларида республика Совет ва партия ташкилотларига ректор В. Мажидовнинг ножўя ишлари ҳақида очиқ хатлар ёзишга мажбур бўлдим. (Бу ҳақда дастлаб ўртоқ В. Мажидовнинг ўзига ёзгандим). Бу Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан олдин бўлганди...»

Боқи Ғаниевич ўз шикоятномасининг давомида кафедра мудирлигидан ноҳақ четлатилганидан кейин ўтган бир неча йил мобайнида бошидан кечирган қийинчиликларини ҳамда ҳақиқатни топиш учун тинимсиз курашганини баён этади. Обрўси, чин инсонлиги топталган олим Киров район, Тошкент шаҳар ва республика прокуратураларига, СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига ва қатор бошқа юқори ташкилотларга нажот истаб қайта-қайта мурожаат этди. Ҳаммасидан бирдай: «Сиз ноҳақсиз, вазифангиздан тўғри бўшатилгансиз», — деган мазмундаги юзаки ва ёлғон жавобларни олди.

Ниҳоят Боқи Ғаниевнинг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига ёзган хати асосида махсус, айни чоғда, жуда нуфузли комиссия тузилди. Комиссиянинг ҳар бир аъзоси узоқ вақт сабр-тоқат билан, виждонан текшириш олиб борди. Натижада Боқи Ғаниев кўп йил орзиқиб кутган ҳақиқат юзага чиқди. У ўз ўрнига, яъни САМПИ нинг нормал анатомия кафедраси мудирлигига қайтадан тикланди.

1988 йил 24 ноябрь, кечки пайт. Муҳташам мажлислар зали одамлар билан гавжум. Бу ерда ўртоқ В. Мажидов билан бир қаторда биз ҳам ўтирибмиз. САМПИ коммунистларининг очиқ партия йиғилишида комиссиянинг текшириш якунлари кўриб чиқилди. Боқи Ғаниев билан Тўлқин Бузруковлар редакцияга ёзган шикоят аризаларида баён этган фикрларини йиғилишда яна такрорлашди. Бошқа нотиқлар ҳам В. Мажидовнинг ректорлик давридаги фаолияти ҳақида жиддий танқидий гаплар айтишди. Ўз навбатида В. Мажидов уларнинг фикрларини инкор этадиган далил кўрсата олмади. Узр сўради. Эгилган бошни қилич кесмайди, дейдилар. Шунинг учун ҳам кўпчилик коммунистлар унга ҳисоб карточкасига ёзмаслик шарти билан виговор беришни лозим кўришди.

Усмон ЮСУПОВ.

ДУШМАН ОРТТИРМАЙ ДЕСАНГИЗ

Бирон одамга унинг ноҳақлигини кўз қараши, гап оҳанги, имо-ишора ёки сўз билан очиқ-ойдин айтиш мумкин. Лекин айтганингизга у рози бўлиб қўя қолади, дейсизми? Ҳеч қачон! Ахир, бу билан сиз унинг қадр-қиммати, ғурури ва шаънини ерга урдингиз-ку. Бу билан унда сизга фақат зарба бериш иштиёқини уйғотдингиз, энди уни ҳеч қачон ўз нуқтаи назарини ўзгартиришга мойил қилолмайсиз. Сиз Афлотун ёки Иммануэл Кант мантиқининг бутун қудратини ишга солишингиз мумкин, аммо унинг фикрини ўзгартира олмайсиз, негаки унинг ҳиссиётини жароҳатладингиз.

Гапни ҳеч қачон «Ҳозир сенга буни исботлаб бераман» дейишдан бошламанг. Бу гап бошлашнинг энг номақбул усули, у «Мен сендан ақллироқман. Ҳозир миянгга ҳаммасини қуйиб қўйганимдан кейин каллаварам эканлигинг равшан бўлади!» деган билан баробар.

Бу — кураш майдонига даъват деган гап. Бу қаршингиздаги одамда норозилик ҳиссиётини уйғотади ва ҳали оғиз очмасингизданоқ, у сиз билан курашга киришишга шайланиб бўлади.

Энг қулай вазиятда ҳам одамларда ўз қарашларини ўзгартиришга майл уйғотиш мушкулдир. Ҳамон шунақа экан, ишни янаям чигаллаштиришнинг нима кераги бор? Ортиқча дахмазаларга орзумандамисиз?

Агар сиз кимгадир бирон нарсани исботламоқчи бўлсангиз, ундан ниятингизни сир тутинг.

Одамлар билмаганларини ўргатаётганингизни сезишмасин, улар гўё эсларидан чиқиб қолган нарсани билиб олаётгандек ҳис этишсин ўзларини.

Лорд Честерфилд ўз ўғлига шундай деб ёзган экан: «Уддасидан чиқсанг, бошқалардан ақллироқ бўл, аммо уларга бу хусусда индамагин».

Агар бирон одам сизнинг наздингизда хато фикрни айтса, шунга имонингиз комил бўлса, яхшиси гапни бундай бошлаш керак:

«Буни қаранг-а! Мен бутунлай бошқача ўйлаган эканман. Лекин мен хато қилаётган бўлишим мумкин. Бир неча бор шундай бўлган. Агар бирон нарсани чалкаштириб юборсам мени тузатарсиз. Қани, фактларни текшириб кўрайлик-чи...»

«Хато қилаётган бўлишим мумкин. Бир неча бор шундай бўлган. Қани фактларни текшириб кўрайлик-чи», деган сўзларга эътироз билдирадиган осмонда ҳам, ерда ҳам топилмайди.

Олимлар худди шундай қилишади. Мен кунларнинг бирида ўн бир йил Арктикада, Қутбда бўлган, шундан олти йил мобайнида фақат гўшт ва сут билан тирикчилик қилган машҳур тадқиқотчи, олим Стефенсон билан суҳбатлашгандим. У менга ўтказган баъзи бир экспериментлари тўғрисида гапириб берди. Экспериментлар ёрдамида нимани исбот қилмоқчи эдингиз, деб сўрадим ундан. Унинг берган жавоби доим эсимда: «Олим ҳеч қачон бирон нарсани исботлашга интилмайди. У фақат фактларни аниқлашга ҳаракат қилади».

Сизда ҳам фикрлашнинг илмий услубини эгаллаш иштиёқи бор, шундай эмасми? Бунга ўзингиздан бошқа ҳеч ким қаршилик қилмайди, чоғи. Мен янглишишим мумкин, дейиш билан сиз ҳеч қачон мушкул аҳволга тушиб қолмайсиз. Бундай позиция барча тортишувнинг олдини олади ва суҳбатдошингизни ҳам сиздек ҳалол, тўғри, кенг фикрли бўлишга даъват этади, унда ҳам ноҳақ бўлиши мумкинлигини тан олиш иштиёқини уйғотади.

Франклин ўз таржимаи ҳолида қон-қонига сингиб кетган ҳамма билан гап талашиш одатини қандай тарк этгани ва қандай қилиб Америка тарихида инсон иззат-ҳурматини жойига қўядиган ва муомалага уста одамлардан бирига айланганини ҳикоя қилади.

«Мен, — деган эди Франклин, — бирон бошқа одам айтган фикрга тўғридан-тўғри эътироз билдиришдан ва ўз томонимдан бирон бир қатъий фикр айтишликдан умуман тийилишни ўзимга қоида қилиб олдим. Мен узил-кесил фикрни билдирувчи «албатта», «шубҳасиз» каби ва шунга ўхшаш сўзларни ишлатишни ўзимга ўзим таъқиқладим ва уларни «менинг тасаввуримда», «чамамда», «назаримда бу шундай бўлса керак» каби сўзлар билан алмаштирдим. Бирон кимса менинг нуқтаи назаримда шак-шубҳасиз хато бир нарсани гапириб тасдиқласа, унга кескин эътироз билдириш ва тахминлари тамоман бемаъни эканлигини дарҳол кўрсатиб бериш лаззатидан ўзимни тийдим. Бунинг ўрнига унга айрим ҳолларда ёки муайян шароитларда фикрингиз тўғри бўлиши мумкин эди, аммо айни ҳолда ҳақиқатга мос келмайдиган кўринади ва ҳоказолар дейман. Муомаламдаги бу ўзгаришнинг фойдасига тезда ишонч ҳосил қилдим: мен аралашадиган гаплар анча осойишталик билан ўтадиган бўлди. Фикрларим баёнида ўзимни камтарона тутганимдан уларни эътирозсиз қабул қиладиган бўлдилар. Хато қилганимда илгаридек хижолатга ботмайдиган, буни ўзим тан олиб турганимдан кейин бошқаларнинг хато фикрларини бемалол кўрсатадиган бўлдим.

Ўзимни шундай тутишга ўргатиш осон бўлмади, кўп сабот-матонат ва ирода сарфлашга тўғри келди. Вақти соати билан у одатга айланди, шундан кейинги эллик йил мобайнида ҳеч ким мендан эътироз билдириб бўлмайдиган ақидапараст шаклдаги баёнотни эшитмади.

Худди ана шу одат характеримнинг таркибий қисмига айланганидан кейин ҳамграждан-дўстларим орасида менинг фикрим билан ҳисоблашадиган бўлишди, ижтимоий кенгашда (мен унинг аъзоси бўлганимдан кейин) янги ижтимоий қонун-қоидалар ёки эскиларини ўзгартириш муҳокама қилинаётганида менинг таъсирим аҳамияти кучайди...»

Шундай қилиб, агар одамларни ўз нуқтаи назарингизга мойил қилмоқчи бўлсангиз, —

Ўзганинг фикрига ҳурмат билан қаранг!

(Давоми бор. Боши газетанинг ўтган сонларида).

• Ўзбекистон ва жаҳон

КИНО УЙИДА КЎРГАЗМА

Тошкентда «Интермикро» Совет — Австрия корхонасининг филиали ташкил этилди. Унинг вазифаси — Ўзбекистонда ва Ўрта Осиёнинг бошқа республикаларида ҳисоблаш техникаси ютуқларини жорий этишга кўмаклашишдан иборат.

Австрия томонидан «Просистем компьютер техник» фирмаси қатнашмоқда. Фирма регионни валюта ва компенсация асосида замонавий компьютер техникаси билан таъминлашни ўз зиммасига олади.

Айни вақтда «Интермикро»нинг Ўрта Осиё филиали монтаж, созлаш, программа таъминотини ишлаб чиқиш ва тайёр программаларни етказиб бериш, мураккаб ҳисоблаш техникасини гарантияли ремонт қилиш ва гарантиядан кейинги хизмат, бўлажак фойдаланувчиларни ўқитиш ишларини оталиққа олади. Фирма вакиллари буюртмачиларни қидириш билан ҳам шуғулланадилар.

Филиал директори А. Ҳайдаровнинг хабар беришича, «Интермикро» фирмаси таклиф этаётган техника намуналари билан «Компьютер-89» коммерция кўргазмасида танишиш мумкин. Виставка 28 февраль куни Тошкентдаги Кино уйида соат 15 да очилади ва 3 мартгача ишлайди. Экспозиция министрликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотлар, ҳисоблаш марказларининг раҳбарлари учун, ҳисоблаш техникаси соҳасидаги мутахассислар учун мўлжалланган. Кўргазмадан мақсад — микропроцессор қурилмалар, оператив полиграфия воситалари, лойиҳа ва конструкторлик ишларини автоматлаштириш системалари, программавий маҳсулот етказиб бериш юзасидан савдо битимлари тузишдан иборат.

(ЎзТАГ).

АЛОҚА МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Нидерландиянинг «Эльзевир» нашриёти жаҳоннинг кўпгина жойида ўз бўлимларига эгадир. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг асосий кутубхонасида ана шу нашриёт китоблари кўргазмаси давом этмоқда. Кутубхона нашриёт билан 15 йилдан буён алоқа ўрнатиб келмоқда. Нашриётнинг турли фанлар йўналишлари бўйича 30 минг сўмлик китоблари ҳар йили сотиб олинмоқда.

Кутубхонада бу сафар 428 китоб экспонатга қўйилган. Бу кўргазма Москва, Киев, Рига шаҳарларида намойиш этилган. У Тошкентдан сўнг Олмаота шаҳрига йўл олади.

— Намойиш этилган китоблар, — дейди республика Фанлар академияси асосий кутубхонаси бўлим бошлиғи О. Лобова, — бу шаҳарлар кутубхоналариаро тақсимланади. Ундан минглаб китобхонлар мамнун бўлишлари турган гап.

Суратларда: кўргазма залларида.

В. МОЛГАЧЕВ тексти ва фотолари.

ТАШКИЛИЙ МАСАЛА КЎРИЛДИ

18 февраль куни касаба союзлари Бутуниттифоқ физкультура ва спорт кўнгилли жамияти Ўзбекистон кенгашининг пленуми бўлди.

Ташкилий масала кўриб чиқилди. Пленум И. О. Эшпардаевни унинг аризасига мувофиқ, касаба союзлари Бутуниттифоқ физкультура ва спорт кўнгилли жамияти республика кенгаши раиси вазифасидан озод қилди. Бутуниттифоқ физкультура ва спорт кўнгилли жамияти республика кенгаши раиси қилиб В. Ф. Бойко сайланди.

Пленум ишида касаба союзлари физкультура ва спорт кўнгилли жамияти Бутуниттифоқ кенгаши раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Тартигин қатнашди. (ЎзТАГ).

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

БОКС:

ЮҚОРИ БАҲО

«Динамо» кўнгилли спорт жамияти Ўзбекистон совети катта тренери Т. Ғуломов ўтган йилнинг энг яхши судьялари сафида биринчи бўлди. Унинг чарм қўлқоп усталари учрашувларига қилган ҳакамликлари юқори баҳоланди. Республикамиз вакили жами 32 балл тўплаб, рўйхатнинг биринчи қаторидан жой олди. Иркутсклик А. Кривошеев 30 балл билан иккинчи, новосибирсклик С. Кирсанов учинчи ўринларни олишди.

ДОСААФ:

МЕРГАНЛАР БАҲСИ

Республикамизда Совет Қуролли Кучларининг 71 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган оммавий мудофаа ишлари ойлиги давом этмоқда. Жойларда қизиқарли учрашувлар, суҳбатлар ўтказилмоқда. Спортнинг техник турлари бўйича уюштирилаётган мусобақалар кўпчиликда яхши таассурот қолдиряпти. Чунончи Тошкентдаги ДОСААФ бирлашган техника мактабида мерганлик бўйича ўтказилган мусобақада 20 коллектив қатнашди. Ўқитувчи В. Петров бошчилигидаги команда биринчиликни эгаллади. Н. Мальцман талабалари билан ишлаб чиқариш таълими мастерлари командаси иккинчи ҳамда учинчи ўринларни олишди. Шахсий ҳисобда С. Петров, А. Хорев, А. Эргашевлар маҳорат кўрсатишди.

Редактор У. УСМОНОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

республика йигит ва қизларини КОМСОМОЛ ЙЎЛЛАНМАСИ БИЛАН

ИШГА БОРИШГА ДАЪВАТ ЭТАДИ

ИШГА БОРИШ ИСТАГИНИ БИЛДИРГАН КИШИЛАРНИНГ ҲУЖЖАТЛАРИНИ РАСМИЙЛАШТИРИШ ҚУЙИДАГИ МУДДАТЛАРДА АМАЛГА ОШИРИЛАДИ:

— «ВОЛГОГРАД ТРАКТОР ЗАВОДИ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА — 1 мартгача.

— ДНЕПРОДЗЕРЖИНСК ВАГОНСОЗЛИК ЗАВОДИГА — 15 мартгача.

— «МОСУРАЛСИБСТРОЙ» ТРЕСТИГА (Москва шаҳри) — 29 мартга қадар.

— ЯНГИ ЕНИСЕЙ ЁҒОЧНИ ҚАЙТА ИШЛАШ КОМБИНАТИГА (Красноярск ўлкаси) — 12 апрелгача.

— ДНЕПРОДЗЕРЖИНСК ВАГОНСОЗЛИК ЗАВОДИГА — 26 апрелга қадар.

— «ДНЕПРОШИНА» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА (Днепропетровск шаҳри) — 17 майгача.

— МИНСК МОТОР ЗАВОДИГА — 31 майгача.

— «МОСУРАЛСИБСТРОЙ» ТРЕСТИГА (Москва шаҳри) — 14 июнга қадар.

— «ВОЛГОГРАД ТРАКТОР ЗАВОДИ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА — 28 июнгача.

МОРДВА АССР КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИГА (фақат оилалилар) — февраль ойидан бошлаб.

Жамоат даъватига кўра ишга борувчиларга йўл ҳақи, бир марта бериладиган пул нафақалари тўланади, улар шинам ётоқхонадан турар жой билан таъминланадилар. Ихтисосликка эга бўлмаганлар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда бирор бир ихтисосликни эгаллашлари мумкин.

Мордва АССРнинг колхоз ва совхозларига борувчи оилаларга шинам турар жой берилади.

Барча турдаги справкалар учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700029, Тошкент шаҳри, Намойишлар хиёбони, 5-уй. Ёшларнинг жамоат даъвати маркази. Телефонлар: 39-18-25, 39-41-01.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг
РЕСПУБЛИКА ПОЙАБЗАЛ МОДЕЛЛАРИ УЙИ
қуйидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

— БОШ ИНЖЕНЕР ВАЗИФАСИГА:

Малака талаблари: олий техника маълумотига ҳамда ихтисослиги бўйича раҳбарлик вазифаларида камида беш йиллик иш стажига эга бўлиш лозим;

— БОШ БАДИИЙ РАҲБАР ВАЗИФАСИГА:

Малака талаблари: олий бадиий маълумотга ва ихтисослиги бўйича раҳбарлик вазифаларида камида 5 йиллик иш стажига эга бўлиш зарур.

Конкурс муддати — 4 мартгача.

Справкалар учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700070, Тошкент шаҳри, Леваневский кўчаси; 2-уй. Телефонлар: 55-34-54, 55-34-46.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ПОЛИМЕРЛАР ХИМИЯСИ ВА ФИЗИКАСИ ИНСТИТУТИ
лабораториялар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кичик илмий ходимлар: полимерлар синтези, полимерларнинг химиявий модификацияси (4), полимерлар физикаси;

функционал-актив полимерлар секторига **кичик илмий ходим.**

Конкурс муддати — 2 мартгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700128, Тошкент шаҳри, ЎзССР 50 йиллиги проспекти, 7-«а» уй. Телефон: 41-88-01.

●

«Ўзбекконцерт»
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
27-28 ФЕВРАЛЬ соат 19.30 да
ЛИРИК НАВОЛАР
Хушовоз лирик хонандалар ФАХРИДДИН УМАРОВ ва ҲОЖИАКБАР ҲАМИДОВ иштирокида

КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Зиёда МАДРАҲИМОВА; Дилором ШУКУРЖОНОВА
Программани — Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг диктори Раҳматулла МИРЗАЕВ олиб боради.
Билетлар соат 14.00 дан сотилади.

●

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 21/II да **Зебуннисо.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/II **Ҳазрати аёл.**

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МАДАНИЯТ ИНСТИТУТИ
кафедралар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Мудир: (фан кандидати): кутубхонашунослик;

профессор: духовой асбоблар;

доцент: илмий коммунизм;

катта ўқитувчилар (3); оммавий байрамларни ташкил этиш режиссураси, болалар адабиёти ва кутубхонада болалар билан ишлаш, сиёсий иқтисод (ўзбек тилида);

ўқитувчи: илмий коммунизм.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 700164, Тошкент шаҳри, Высоковольтний массиви, 3-сектор, 127«а»-уй. Телефонлар: 62-04-63, 62-03-23.

●

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг «УЗТОРГСТРОЙ» трестига қарашли
ТЕМИР-БЕТОН МАҲСУЛОТЛАРИ ЗАВОДИ
ТУГАТИЛДИ

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг «Узхладоторгмонтаж» трестига қарашли ишлаб чиқариш-технологик комплектлаш бошқармаси тугатилган заводнинг меросхўри ҳисобланади.

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қуйидаги адресда қабул қилинади: 700073, Тошкент шаҳри, Куйбишев шоссеси, 3-проезд, 163-уй.

●

ИСТЕЪМОЛЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг «УЗТОРГСТРОЙ» трестига қарашли
1-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИ
ТУГАТИЛДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қуйидаги адресда қабул қилинади: 700148, Тошкент шаҳри, Файзиобод кўчаси, 46«а»-уй.

Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги министрлиги коллегияси, партия ва касаба союз ташкилотлари Бурчмулла ўрмон хўжалиги директори А. А. Абдужамиловга синглиси

Умриниссо ЗИДИНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат чет тиллар педагогика институти коллективи кечки факультет инглиз тили кафедрасининг доценти, филология фанлари кандидати

Абдураҳим ЖАББОРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» («Советский Узбекистан») Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, пропаганда — 32-55-70, саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70, совет қурилиши — 33-15-20, 32-57-20, 32-54-18, фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21, адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, халқаро ҳаёт — 32-54-14, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06, коммунистик ахлоқ — 32-54-29, фельетонлар — 32-54-27, иллюстрация — 32-57-22.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Газета офсет усулида, А—2 форматида босилади.

Р. — 11593. Б. — 43. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12